

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Opricht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
VERLICHTINGDIENST TEL. 14519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

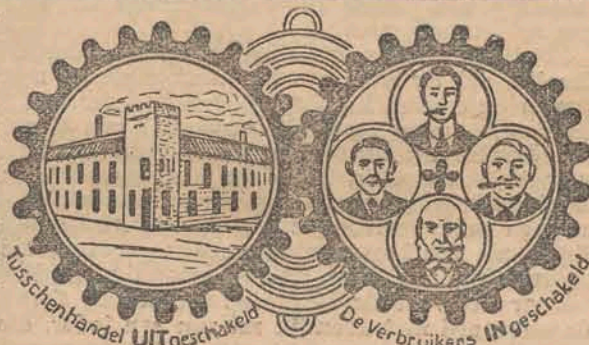
MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken - BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebrachte aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rokers in Ned.-Indië, daar niet alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventuele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

Brandstoffenhandel Fa. J. H. KRUL Jr.

verveen en Bioemendaal. Tel. 1617 en 22012
PRIMA BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN
beste adres v. Centrale Verwarming

Piano Paleis

Zoo juist ontvagen:
Orgels doorl. 8voets Harp, mod. kast, 13 Reg. f 250.-
Orgels doorl. 8voets Harp en fluit, mod. kast, 14 Reg. f 325.-
Eiken orgel, doorl. 8voets en 2 v. Harp, Schalmel, Hobo, Bourbon Cello, 21 Reg. f 500.-
Koffer Orgel, 2-spel f 135.-
Koffer Orgel, klein mod. f 50.-
Orgel, zeer geschikt voor studie-orgel f 50.-
Orgel, 3 1/2 spel f 250.-
PIANO's van f 500.-, f 550.-, f 575.- enz.
INBOUW-PIANO's vanaf f 1250.-

GROENENDYK & CO
REGENTESSELAAN 24 B/D. LAAN V. HEERDERVOORT.
DEN HAAG TEL. 32004

MEUBELMAGAZIN „T WOONHUY“
69 PARKSTRAAT 69
TIJDELIJKE AANBIEDINGEN
Compleet eiken Slaapkamer f 165.-
Compleet eiken Huiskamer f 230.-
Ruime keuze Heerenkamers- en Salon-AMEUBLEMENTEN

Boek-, Kantoorboek-, Kunst- en Fotohandel
„PATRIA“
Utrechtscheweg 46, AMERSFOORT, Telef. 653
Romans, Kinder- en Studieboeken
Kantoorartikelen Bureauameubelen
Fotografie-Artikelen
Donkere Kamer v. Amateurs gratis beschikbaar

WIE ZINGT DAAR?
DE „NEW EDISON“
The NEW EDISON
COMPARISON WITH THE LIVING ARTIST REVEALS NO DIFFERENCE
Wij noodigen U uit tot een bezoek
KUNSTZAAL EDISON
DEN HAAG LANGE POTEN 15
ROTTERDAM WITTE DE WITHSTRAAT 88
BATAVIA RIJSWIJKSTR. (WELTEVREDEN)
MEDAN HINDOESTRAAT 1-3

E. CASSUTTO & G. L. COURBOIS
TANDARTSEN
Lid van de Vereeniging „Oost en West“
Prins Mauritsplein 3 Tel. 50061
Goudenregenstraat 151 Tel. 31012

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

MELK, BOTER, KAAS EN EIERN,
Kruideniers- en Grutterswaren.
L. M. ROMEIJN,
Columbusstraat 219 — Den Haag
FIJNE VLEESCHWAREN.
Koek, Biscuits, Dessertwerken
Groninger Roggebrood.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN
Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co. Magazijn „de Prijslijst”
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”
Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. W.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen- van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden
Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.
Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

In fijne Lederwaren en Reisartikelen
Atelier voor alle voorkomende reparatie

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD”
Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan
Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhoging
thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f 4.—	Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . . f 4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf . . . f 2.75	paar vanaf f 0.20
Mantels f 2.75	Oppersen v. Heeren.
W. Dekens f 1.— en f 1.20	Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75	Idem m. ontvlecken f 2.50
Vitrages . . . per □ el f 0.15	Dames-Costuums
Madras f 10.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

Het aanbevolen adres
voor COMPLETE MEUBILEERING is het
Meubelhuis „Conrad”
Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
hoek Conradkade

INHOUD: Huldiging der nagedachtenis van Generaal Van Heutsz. — Twee Koloniale Boekerijen. — Klein-Notarisexamen. — Kunst-, Kunstnijverheid en Huis-vlijt. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Int. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afd.: (I. Apeldoorn). — Meded. — Mutaties van 29 Oct. tot 5 Nov. 1924.

Huldiging der nagedachtenis van Generaal Van Heutsz.
Op verzoek van het uitvoerend Comité der „Commissie tot Huldiging van de nagedachtenis van Generaal J. B. van Heutsz” heeft zich te 's-Gravenhage een financiële Commissie gevormd, bestaande uit de heeren Jhr. H. Loudon, Voorzitter; G. J. W. Putman Cramer, Secretaris; G. Hennis, Penningmeester; A. J. Bothenius Brouwer, G. P. J. Caspersz, B. van Haersma Buma, Mr. J. H. van Hasselt, J. B. van der Houven van Oordt, Mr. Aug. Philips, H. N. A. Swart en Jhr. Mr. H. C. van der Wyck, die de inzameling van gelden in 's-Gravenhage en omstreken zal bevorderen.

Zoals bekend is, is de bedoeling van voornoemd Comité, dat ter zake overleg heeft gepleegd met de Regeering en met het Dagelijksch Bestuur van Amsterdam, om het stoffelijk overschot van Generaal van Heutsz uit vreemden bodem naar Nederland over te brengen en het daar een waardige rustplaats te bereiden met een passend monument. Aan hetgeen méér ontvangen wordt, dan hiervoor noodig is, zal een bestemming worden gegeven, die de herinnering aan Van Heutsz levendig houdt.

Daar het voor de Haagsche financiële Commissie uiteraard niet doenlijk zal zijn en ieder, die er toe wil bijdragen om de nagedachtenis van Van Heutsz te eeren, door een intekenbiljet te bereiken, worden door haren penningmeester (per adres Nederlandsche Handel-Maatschappij, Kneuterdijk 1) gaarne geldelijke bijdragen of aanwijzing op welke wijze daarover zal kunnen worden beschikt, ingewacht.

Het overbodig achtend om nogmaals te wijzen op de groote betekenis van Generaal van Heutsz, waken we intusschen de lezers van het Kol. Weekbl. in Den Haag en omstreken gaarne op aan den oproep van bovengenoemd Comité gevolg te geven, opdat de nagedachtenis van een der grootste Nederlanders op waardige wijze zal kunnen worden gehuldigd.
Red. K. W.

Twee Koloniale Boekerijen.
Ministère des Colonies. Catalogue de la Bibliothèque. 1914—1921 (Arrêté au 31 Décembre 1921). Suivi d'un Appendice Bibliographique sur la Colonisation en Général, par Th. Simar, Docteur en Philosophie et Lettres, Bibliothécaire du Département. Vromant & Co., Imprimeurs-Editeurs, 3, Rue de la Chapelle, Bruxelles. 1922. (8°, 186 ps.).
Catalogus van de Boeken en Kaarten, uitmakende de Bibliotheek van het Departement van Koloniën. Zesde Vervolg, met Naam- en Zaakregister. 's-Gravenhage — Algemeene Landsdrukkerij, 1924. (8°, 326 ps.).

Waar bovengenoemde vervolg-catalogi niet al te langen tijd na elkaar het licht zagen, beide hetzelfde doel beoogen, en — voor zoover bekend — de Belgische in Holland nog niet geïntroduceerd werd, bestaat er alle aanleiding deze werken tegelijk aan eene bespreking te onderwerpen.
Deze gelijktijdige bespreking biedt — vooral waar het hier catalogi van twee verschillende Koloniale Mogendheden betreft — bovendien gelegenheid tot

VRAAGT SCHOLTEN'S
ZELFRIJZEND BAKMEEL
MAIZENA PUDDING
AARDMEEL EN SAGO
FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
..... BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

GEVESTIGD:
A. VAN DER ZIJL,
ARTS
Speciaal voor Huidziekten, Haarziekten
en Urologie.
Prins Hendrikstr. 10 - DEN HAAG - Tel. 30
VOORHEEN TE BATAVIA
Spreekuren: 1.30 tot 3.30 uur.
Maandags-, Woensdags- en Vrijdagsavonds 7 tot 10

het maken van vergelijkingen, en tot het even ontdekken van betere methodes en systemen.
Het Belgische werk is volgens het voorbericht tweede vervolg op den catalogus, welke loopt tot jaar 1910, terwijl het eerste vervolg in 1913 afgesloten is.¹⁾

Het exemplaar, dat voor ons ligt, is ingenaam heeft alle nadeelen van wat men met een te schen term een „gesloten boek” noemt, d.w.z. is niet „gesnoeid”, zoodat de bladen na openen den te zijn, niet dezelfde afmetingen hebben en niet gemakkelijk door de vingers kunnen getuut hetgeen het vlug zoeken naar eenig schriftuur dit is toch de eerste eisch waaraan een catalogus moet voldoen — ten zeerste bemoeilijkt.

De afwezigheid van eene „inhoudsopgave” en een „zakenregister” maken het verder voornemen te maken. Het „naamregister”, waarmee het sluit, verhelpt deze gebreken niet, want al „a name” voor enkelen véel beteekenen, voornemen te maken.

Wij zijn dus verplicht de „inhoudsopgave” samen te stellen, en constateeren dan, dat het na te noemen hoofdstukken is verdeeld: 1. Introductie, p. 5; 2. Afrique, p. 7—36; 3. Congo, p. 37—44; 4. Belgique, p. 49—54; 5. Europe, p. 55—58; 6. Australie, p. 59—68; 7. Amérique, p. 69—74; 8. Australie, p. 75; 9. Sciences, p. 76—148; 10. Revues, p. 149—153; 11. Appendice, p. 154—166; 12. Index Numérique, p. 167—186.

In de inleiding zegt Dr. Th. Simar o.a.: „En suite qui concerne le classement, nous avons adopté la méthode simple et pratique qui permet de retrouver sans difficultés parmi les compartimens les plus distincts”, maar hij onthoudt ons de deeling, welke deze methode is. Bedoelt hij mede de algemeene inrichting of de onderverdeling in hoofdstukken en rubrieken, dan wel de alfabetische rangschikking der boeken in de hoofdstukken en de rubrieken? De algemeene inrichting is vreemd aan, want gedeeltelijk is zij eene chemische (naar werelddelen en landen), gedeeltelijk eene „wetenschappelijke” (sciences). De splitsing der hoofdstukken in rubrieken is niet overal gevoerd, en de alfabetische volgorde der hoofdstukken — overigens door het „register” geheel overbodig — is totaal afwijkend van de hier gebruikelijke methode. Zoo wordt het werk van Georges van der Kerken (p. 39, No. 10478) niet ingeboekt onder de K., als Kerken (Georges van der —), maar als Van der Kerken (Georges van der —),²⁾ terwijl anoniem verschenen werken niet onder een „trefwoord” zijn opgenomen maar onder de letter, waar de titel toevallig aanvangt, als bijv. Une Politique Coloniale (No. 9359) onder de U., en niet onder de P (oitit) en The South Africa Map (p. 21, No. 10478), de T., en niet onder de M (ap). Met geen woord, tekenen a.a. wordt voorts melding gemaakt van de splitsing van elk hoofdstuk (e.g. rubriek) in twee deelen, nl. dat, waarvan de schrijvers bekend waren, en dat, waarvan dit niet het geval was zoodat men o.a. op p. 15 na No. 9707, Zimmerman, zonder eenige waarschuwing in eens overslaat No. 10805, „A Popular Account of Dr. Livingstone's expedition to Zambezi and its tributaries”, deze wijze van alphabetiseeren, gepaard met de afwezigheid van een zakenregister, wordt het vrijwel ondoenlijk deze expeditie van Dr. Livingstone naar de Zambezi te vinden, vooral als het naamregister wél verwezen wordt naar Livingstone (p. 12, No. 10761), maar niet naar Livingstone.

1) De vorige uitgaven werden in de bibliotheken in Den Haag niet aangetroffen.
2) Denkende aan Belgische familienamen als Van der Velde, Vanderleyn, Delaporte en Delamarre bijvoorbeeld, ons dit systeem nog niet zoo verwerpelijk. Ook Fransche catalogi ziet men meestal in de registers Bois, Du Rieu enz., maar niet Bois (Du) en Rieu (Du). (Noot Red. Kol. Weekblad)

Brandstoffenhandel H. NAVING
Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
Lid van de Vereeniging „Oost en West”
Leverancier van het Koninklijk Instituut
v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.
Kantoor: HOOIKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 1000

Hoedencursus

Cursus voor Dames en Jonge Meisjes in het maken en Garneren van alle soorten DAMES- en KINDERHOEDEN, f 15. — per cursus van 21 lesuren. SPREEKUR: dagelijks van 10 tot 7 uur.

D. C. DE RUIT-v. d. WAAG,
v. h. Leerares Haagsche Vakschool v. Meisjes
27 CHARLOTTE DE BOURBONSTRAAT 27

Bijna overal werd bij de boeken de naam van den uitgever vermeld (voor de na 1800 verschenen werken, vrijwel overbodig), maar vergeeten werd het naam aan te geven (hetgeen in een catalogus niet mis kan worden).

Het doel der „Appendice” is: „de renseigner le public cultivé sur la bibliographie coloniale générale et fournir aux spécialistes des sources où ils pourraient, le cas échéant, chercher leur documentation sur une question qui ne rentre pas dans le cadre de leurs études particulières”, maar vermeldt onder a. *Périodiques Bibliographiques* en b. *Sources d'Informations générales pour l'étude du développement économique et politique des colonies*, geen Nederlandisch werk. Onder c. *Principaux ouvrages* (surtout antérieurs à 1914). Pour les ouvrages suivantes, voir notre catalogue (4). *Colonies Hollandaises* (p. 164) worden 14 werken genoemd. Zonder nog iets aan deze schrijvers of literatuur-producten afbreuk te doen, kan gerust verklaard worden, dat zij met de enkele in Azië vermelde boeken ³⁾, niet de „principaux ouvrages” van de Nederlandsche Koloniën vertegenwoordigen. Trouwens de geheele catalogus maakt „koloniale” catalogus een vreemde indruk, behalve in de hoofdstukken Afrique, Congo, Amérique en Australie, vindt men er niet dan sporadisch werken, die op de koloniën in het algemeen, of op de Belgische koloniën in het bijzonder, betrekking hebben.

Dr. Simar blijkt, blijkens zijne voorrede, zelf zeer tevreden over de aanwinsten gedurende het tijdvak 1921-1922, maar tellen wij de geschriften op, die betrekking hebben op de Congo gaan, dan bedraagt dat totaal in totaal slechts 158, hetgeen voor een land, ongerekend het mandaat Ruanda en Urundi, eveneens het meer Kivu (voorheen Duitsch Oost-Afrika) — volgens *The Statesman's Year-Book 1924*, die oppervlakte heeft van 909.654 Engelsche mijlen, en eene bevolking van 8.500.000 zielen, nog maar zeer matig genoemd kan worden.

En nu het werk van den Heer Schalker, *Bibliographie van het Nederlandsche Ministerie van Koloniën*. Interlijk valt er op dit werk niets aan te merken, — evenals zijn vijf voorgangers — ingehouden „gesnoeid”; maar ook innerlijk voldoet aan alle eischen, die aan een behoorlijken catalogus gesteld kunnen worden. Men ziet dadelijk, bij de nauwgezette medewerker van het nooit geprezen „Repertorium” ⁴⁾ de leiding heeft het is voorzien van een uitgewerkte inhoudsopgave, en bevat behalve de eigenlijke tekst van het werk een zeer bescheiden voorrede — waaruit o.a. blijkt, dat het 't tijdvak Mei 1919 tot en met Juni 1924 beslaat —, een in alphabetische volgorde gestelde lijst van aanvullings-periodieken, een register zaak- en naamregister, benevens eene opmerking over verbeteringen.

De tekst zelf is zeer systematisch bewerkt, en — zooals het behoort — met eene opgave van de algemeene werken over Koloniën en Koloniale werken. Daarna volgt een hoofdstuk over de Koloniën in Azië (China, Japan, Korea, Formosa) — en de eilanden, om na de nieuwe aanwinsten van

Hieronder bevindt zich ook het in 1919 verschenen deel van het standaardwerk: *Jan Pieterszoon Coen*, Bescheiden omtrent zijn bedrijf in Indië, verzameld door Dr. H. T. Colenbrander.

De bescheiden van het Belgische Departement van Koloniën heeft dit boek aldus ingeschreven: Pietersy (J.), *Bescheiden omtrent zijn bedrijf in Indië*.

Als gevolg van dezen nonsens-titel zoekt men nu ook in het register tevergeefs naar den naam van Coen of Colenbrander, doch wel prijkt er in de door Dr. Colenbrander uitgevonden grootheid Pietersy!

(Noot Red. Kol. Weekbl.).
Repertorium op de Literatuur betreffende de Nederlandsche Koloniën voor zoover zij verspreid is in Tijdschriften, Periodieken, Serie- en Mengelwerken.

VINGEN. KRUG - DEN HAAG
Schoen- en Laarzenmaker
WENNENWEG 15 TELEF. 14381
Specialiteit in Rijlaarzen
Driemaal bekroond met eerste prijzen
Bewerkingen van Eerste Families ter inzage

RECOURT'S Strijkinrichting

WEIMARSTRAAT 251 - DEN HAAG

is het adres voor behandeling van fijne goederen als BOORDEN, OVERHEMDEN, BLOUSES enz.

Prijzen BILLIJK - Afwerking KEURIG

periodieken te hebben vermeld, in de eerste plaats uitvoerig de Nederlandsche Koloniën te behandelen. Ook hierbij gaan de „algemeene” werken over Oost- en West-Indië weer vooraf, om daarna de splitsing in Oost- en West-Indië nader door te voeren. Na deze chorographische indeeling volgt zeer ten rechte de „wetenschappelijke”.

Vervolgens krijgen de andere Koloniën een beurt, en wel eerst de Britsche (zeer uitgebreid, en in verschillende onderdeelen gesplitst), daarna de Fransche, vervolgens de Amerikaansche, Portugeesche en Spaansche, verder de voormalige Duitsche, en ten slotte de Belgische en Italiaansche.

Het volgende hoofdstuk „Algemeene Bibliotheek” — wederom „wetenschappelijk” onderverdeeld — vermeldt de werken, die niet of slechts ten deele betrekking hebben op de Koloniën, terwijl voor het laatste „Kaartenverzameling” zeer systematisch de chorographische methode werd gevolgd.

In de rubrieken, waarin de verschillende hoofdstukken verdeeld zijn, werden de werken chronologisch gerangschikt, waardoor men ongeveer een overzicht krijgt van de ontwikkeling van elk der onderwerpen in dit tijdvak.

De Heer Schalker heeft hier wederom een knap stuk werk afgeleverd, dat door allen, die op het Ministerie van Koloniën werkzaam zijn of van de bibliotheek van Koloniën gebruik maken, op hoogen prijs zal worden gesteld.

De aanwinst aan boekwerken over de Congo in het tusschenverloop van Mei 1919 tot en met Juni 1923 bedraagt voor de Haagsche bibliotheek slechts 20 deelen. Aangenomen, dat de beperkte middelen oorzaak zijn van dit gering aantal, blijft nog de vraag gewettigd, of zij de „crème de la crème” van de Congo-literatuur vertegenwoordigen, dan wel of zij door toevallige omstandigheden — geschenken a.a. — in de bibliotheek zijn geraakt. Wat ons echter het meest opviel was, dat er zoo weinig officieele stukken onder zijn, en, dat er van die officieele bescheiden, welke tot de periodieken gerekend mogen worden, als o.a. de „Verslagen over het beheer van Belgisch Congo” bijv. maar één jaargang in voorkomt, terwijl er toch minstens drie moesten zijn.

Hieruit moet de gevolgtrekking worden gemaakt, dat uitwisseling dezer officieele stukken onderling tusschen de verschillende Ministeries van Koloniën niet, of slechts sporadisch plaats vindt. Trouwens zooals reeds uit de „Algemeene Bibliographie” van Dr. Th. Simar (vide Appendice) is gebleken, hebben de Bibliotheecarissen der verschillende Koloniale Mogendheden totaal geen voeling met elkaar. Een natuurlijk gevolg hiervan is, gebrek aan appreciatie — want onbekend maakt immers onbemind —, maar bovenal dat de wetenschap hierdoor slecht diene wordt.

Den Haag, 9 October 1924.

J. W. J. WELLAN.

Klein-Notarisexamen.

De bij het Kon. besluit van 12 Februari 1913 (Stbl. no. 54) ingestelde commissie voor het afnemen hier te lande van het zoogenaamd klein-notarisexamen, bedoeld in artt. 16g tot 16n van het Reglement op het Notarisambt in Nederlandsch-Indië, maakt, ingevolge art. II van genoemd besluit, bekend, dat in de maand December, op nader te bepalen dagen, aan de met verlof hier te lande verloevende ambtenaren bij het Binnenslandsch Bestuur in Nederlandsch-Indië gelegenheid zal worden gegeven tot het afleggen van bovenbedoeld examen, waarvoor een bedrag van f 30.— verschuldigd zal zijn.

Zij, die tot dit examen wenschen te worden toegelaten, moeten zich vóór 19 November, met opgave van hun adres, schriftelijk aanmelden bij den

LIJSTEN- EN FOTOHANDEL
D. DOOLAARD

Reinkenstraat 18 - Den Haag - Telef. 33137

KUNSTHANDEL
LIJSTENFABRIEK

Speciaal adres v. verzend. n. Indië. Gratis verpakk.

WIE ZENDT U

de beste en billijkste diners aan huis?

Maison **A. L. M. STEENBEEK**

KOK

Ohmstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 33147

Vleesch, Groente, Aardappelen en Soep of Toespijs, 90 ct. p. p.

Modemagazijnen

HENNEMAN & PLUKKER

Valeriusstr. 28-38
DEN HAAG

Grootste Speciaal Magazijnen

in Japonnen, Blouses, Rokken,
Peignoirs, enz. enz.

Gedurende den Winter steeds nieuwe zendingen voile Blouses en Japonnen voor Indië

HET ZUID - DEN HAAG

Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON ORKEST onder leiding van
Mr. CHARLES NOWAK
Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Avond-Concert van 8.30 tot 12 uur

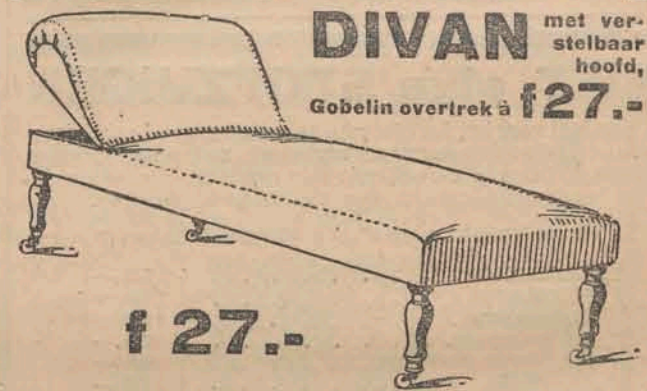
CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH** spreken en corresp. in slechts **1 MAAND**. Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

Inst. „**SANDERS**” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

P. B. VAN MOORSEL & CO

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

WIJ VERVAARDIGEN

ALLE soorten drukwerk met één uitzondering: het slechte.

Een proef zal U overtuigen

zooals zoovelen vóór U overtuigd werden en onze klanten bleven.

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 * TELEF. 11987

Schoenenmagazijn H. B. M. WEIJERS
164 VAN SPEIJKSTRAAT 164

Ontvangen de nieuwste modellen
Linnen Schoenen in bruin, wit en zwart,
 f 4.50.

Gymnastiekschoenen in alle maten van
 f 1.25 af.

Reis pantoffeltjes in alle kleuren à f 0.85.
PRIMA KWALITEIT - LAAGPRIJZEN.

Speciaal adres voor verzending naar de Tropen.
164 VAN SPEIJKSTRAAT 164
 TUSSCHEN VAN DIEMENSTR. EN TASMANSTRAAT

Instituut BURIKS
 Papaverhof 33 DEN HAAG Tel. 31774

Schriftelijke Opleiding voor
 Staatsexamen en Candidaatsexamen Rechten

Speciale Cursus voor Indië
 — Men vrage prospectus —

Secretaris der commissie (mr. P. L. A. Collard, Steniaweg 13c, Zeist), onder overlegging van eene quitantie van storting bij een der Rijksbetaalmeesters. (St.ct.)

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt.

Een Javaansche Kunstavond.

Op Donderdagavond 30 October j.l. had de reeds zoo lang door de afdeling 's-Gravenhage der Ver. Oost en West gewenschte Javaansche wajangvoorstelling plaats in de tooneelzaal van het gebouw „De Vereeniging”. Reeds meermalen in Amsterdam en in verschillende andere steden was de heer R. S. Hardjodiringgo met groot succes als *dalang* opgetreden, doch voor onze residentie was dit de eerste keer. Een stroom van belangstellenden vulde de zaal; de verwachting was hoog gespannen en men werd niet teleurgesteld, want de heer Hardjodiringgo bleek volkomen voor zijn moeilijke taak berekend. Buitendien sprak hij uitstekend Nederlandsch met een beschaafde uitspraak en wist menigen fijnen zet te plaatsen, zoodat het veelal een genot was om naar hem te luisteren.

De heer R. Zuiderhoff, voorzitter der Afdeling 's-Gravenhage, opende de avond met een welkomst-groet aan de aanwezigen en gaf daarna het woord aan den heer L. D. Petit, secretaris der Afdeling Amsterdam, dezen dank betuigende voor hetgeen hij gedaan had en nog doen zou tot het doen weislagen van dezen avond.

Het is voorzeker geen gemakkelijk werkje geweest om op een dergelijk klein tooneel een wajangvoorstelling behoorlijk tot haar recht te doen komen en voor een publiek van leeken eenigszins begrijpelijk te maken. Zijn verklarende inleiding willen wij in haar geheel hier weergeven:

„Dames en Heeren,

Op mij rust de aangename plicht bij U den heer Hardjodiringgo te introducereeren. Toen hij, nu maanden geleden, tot mij kwam en mij mededeelde, dat hij zich geroepen gevoelde in breeden kring meerdere waardeering voor zijn volk op te wekken, was dat voor mij eene openbaring en met beide handen heb ik zijn aanbod aangenomen.

Want hoevelen toch van ons, Hollanders, al zijn zij jaren in Indië geweest, hebben een blik kunnen slaan in het zieleleven van het Javaansche volk? Hoe weinigen van ons begrijpen de Javaansche psyche; hoe heeft Hardjodiringgo dit niet getypeerd, door in intiem kring te vertellen van de Javaansche opvoedingsidealen, door er op te wijzen, dat, waar b.v. ons Hollanders in onze jeugd geleerd wordt den persoon recht in de oogen te kijken, tot wien men spreekt, datzelfde juist in Javaansche kringen wordt aangeduid als brutaal, daar der Javaansche jeugd geleerd wordt de oogen dan naar den grond te richten, met het gevolg, dat wij, Hollanders, onwillekeurig geneigd zijn den Javanen als gluiperig en onoprecht te beschouwen.

Dit is maar één klein voorbeeld uit velen. Juist daarom doet de heer Hardjodiringgo zoo'n mooi en goed werk om ons hedenavond een tipje van den sluier, die het geheele Indonesische volk omhult, op te lichten; hij zal daarmee onze kennis vermeerderen en ik geef U de verzekering, dat die kennis zal overgaan in meer vriendschappelijke waardeering, gevoelens, welke wij juist in dezen tijd van ontwrichting zoo noodig hebben. En het moet het Bestuur van de Afdeling 's-Gravenhage van de Ver. Oost en West wel bijzonder aangenaam zijn, dat zij den heer Hardjodiringgo de gelegenheid biedt hier iets voor zijn volk te kunnen doen, want het doel van de Ver. Oost en West is toch te trachten iets bij te dragen tot de versterking van den vriendschapsband tusschen Nederland en Oost- en West-Indië. Dat kan zij alleen doen, als vele leden achter haar staan, en daarom, gij, die nog geen lid zijt, treedt toe als lid of begunstiger, want hoe meer leden, hoe meer avonden als deze kunnen dan gegeven worden.”

Tot verklaring van het wajangspel zeide de heer Petit:

„Gij, die voor het eerst een wajangpop ziet, zult denken: „wat leelijke gedrochten” en niet begrijpen, dat, waar de Javanen toch gevoel voor kleur en lijn hebben, deze, volgens Uw idee, mismaakte figuren mooi vinden. Geen Javanen toch heeft zulke lange en dunne armen of schouders.

Wil men echter de beteekenis er van begrijpen, dan moet men zich eerst vertrouwd maken met de taal der symbolen.

MATHIEU PIETERS
 Art. Photographe
PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
LA HAYE

Geopend van 9-6 uur
 Zondag en Feestdagen gesloten

Het doel van de wajang is altijd geweest leerin geven. De *dalang*, dat is de persoon, die de poppen toont, is leeraar. Naar mate hij meer kennis bezit van de levenswetten en wetenschap der moraal, zal de inhoud van zijn gesprekken en de loop der gebeurtenissen belangwekkender zijn voor de toeschouwers. Vóór dat de *dalang* begint, brengt hij eerst een in den vorm van wierook of van bloemen aan den zichtbaren Bezieler der schaduwen.

Wanneer de *dalang* zijn poppen den groot laat en aan vorsten en leeraars, of hij hen laat strijden dan gebeurt dit met een gracie, zoo wonderlijk dat ik er van overtuigd ben, dat U daarvan onder den indruk zult geraken. Die fijn uit leder gesneden en verwen op het doek, dat „kelir” heet, zonderling niet menschenlijke schaduwen, die toch subtiel en schielijk doen.

Die schaduwen beteekenen toch het veranderlijke dat aan iederen vorm eigen is. De geheele natuur is, evenals de mensch, aan voortdurende veranderingen onderhevig. Al onze gevoelens, al onze woorden en daden gaan en komen gelijk deze schaduwen; vermen niet onveranderd, maar worden steeds vernieuwd door de scheppende kracht van ons denken.

De „kelir”, dat witte doek, is het symbool van stoffelijke wereld, die volgens Oostersche begrippen wordt voorgesteld als een spiegel, waarin de schaduwen weerklaars en in dien spiegel ziet de *dalang* den vooruitgang der schaduwen en hoe zij worden.

De *dalang* heeft alleen tot zijne beschikking een tekst van een verhaal, waarvan hij nooit een syllabiel zal weglaten, daar anders geen zegen op zijn voorstelling zal rusten. Ook de tijdperken in zijn spel zijn steeds dezelfde. De gesprekken, die hij de schaduwen houdt, de gevechten, in één woord de roman, is zijn eigen fantasie overgelaten.

Onder al het komen en gaan is er echter één punt, dat gedurende het spel steeds hetzelfde blijft, is: de lamp. Zonder dat punt van licht zou er niets van de figuren opgemerkt worden; zonder dat licht zou ook het scherm niet noodig, want beide zijn afhankelijk van elkaar, evenals Geest en Stof.

Dat lampje, het licht dus, blijft steeds onveranderd onverschillig of de schaduwen in hun spel haten, zij liefhebben, strijden of aandachtig luisteren.

Stil en onopgemerkt glanst en schijnt het den heelen nacht om de schaduwen op het doek te weerklaars en voor den mensch onophoudelijk het spel te laten spelen.

Dat licht, dat lampje, is het symbool van het hopen, dat eeuwig is. Zonder dat licht zouden er toch geen schaduwen zijn, en, evenals de wajangfiguren, zijn de menschen, ons daarvan niet bewust.

Zonder dat licht zou het leven op deze wereld geen leven zijn, zonder den *dalang* zou er geen spel zijn. U moet dat zien, wanneer de tropennacht over de aarde is neergedaald en de zachte geur van de wiet zich verspreidt, hoe alle toeschouwers in gepeinsden zonen zich verdiepen in die stille figuren, die bewegen op de rythme van de gamelan!

En als dan het zachte gongspel van de gamelan zwijgt en een schaduw in den vorm van een berg op het doek verschijnt, dan weet men, dat deze hoekige schaduw aanduidt, dat er „pauze” is. Die die driehoek stelt het hart voor van de Mensch, zoowel als van den Mensch zelve. En heel fijn beïeld ziet men in dien berg boomen en dieren. boomen zijn het symbool van ons zenuwweefsel, door ons leven wordt onderhouden. Die dieren innerlijk wezen, verborgen of onkenbaar door de herten en hartstochten.

De wajangpoppen, welke den vorm van gedrochten hebben, stellen voor de vele zonden en wrede daden die de mensch gedurende zijn levensloop heeft begaan en die hem in zijn leven vervolgen.

Jammer genoeg, moest dien avond de piano op een gebrekkige wijze de gamelan vervangen. Toch kon niet gemist worden, zelfs om een zeker rythme te zetten aan de uitleggingen, die de heer Hardjodiringgo gaf van het karakter der verschillende wajangfiguren, waarbij hij op onbeschrijflijk sierlijke wijze vóór het scherm op den grond gezeten, de twee contrasteerende beelden van het goede en het kwade, sprekende beurtelings aan het publiek vertoonde, weer naast zich neerlegde. Menig toeschouwer daarbij ook opgevallen zijn de bijzonder fijne vorm snit zijner handen, getuigende van een aangename kunstgevoel, van eeuwenoude rasbescheving. Ook de wegingen der schaduwbeelden moeten gepaard gaan met een door de muziek aangegeven cadans. De gamelan

Heemstede wonen
 (lage belasting)

Vraagt Woninggids aan:
HEEMSTEDE'S WONINGBUREAU
Corns. L. KWAK
 Makelaar

Kantoor: **HEEMSTEEDSCHE DREEF. Tel. 28236**
 Tramhalte Blauwe Brug.

Bouwterreinen
Villa's - Heerenhuizen
 Koopers of Huurders geen kosten.

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden

Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar. 203

Te bevragen in „**PERSINGGAHAN**”
 Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

NIET elke STOFZUIGER

is geschikt voor het doel dat men er mede beoogt. Laat U daartoe deskundig adviseeren door ons bureau, met zijn ca. 25-jarige ervaring. Elk van de onderstaande machines die bij ons in voorraad zijn heeft haar bijzondere eigenschap.

INLICHTINGEN EN DEMONSTRATIE GRATIS

EXCELSIOR	f 95.—
PREMIER	f 125.—
TURBATOR	f 120.—
UNIVERSEEL	f 125.—
PREMIER DUPLYX	f 165.—
HOOVER	f 200.—
HULPSTUKKEN	f 50.—

Electr. Techn. Bureau W. G. SCHEERES
 HOOIGRACHT 10 — LAAN VAN ROOS EN DOORN 6
DEN HAAG - TELEFOON 15170

BLOEMENDAAL.

Firma ANT. CASSEE & ZOOON
Woninginrichting

KERKPLEIN 10-12 TEL. 22260
BLOEMENDAAL

Strijkijnerichting „De Weimar”

is het beste adres voor het behandelen van
 fijn goed, Japonnen, Blouses, kanten
 Kleeedjes, Boorden, Overhemden, enz.

J. B. PIEKAR, Weimarstr. 394

M. J. J. ESKES - DEN HAAG
 DAMES- EN HEERENKLEEDERMAKER
 SNEEUWKLOKJESSTRAAT 15

Prima Engelsche en Schotsche Stoffen
 Eerste klas Bewerking Lage Prijzen
ATELIER VOOR KEEREN EN REPAREREN

SAGEWKA's Muziekschool
OPGERICHT 1916
Valliantlaan 27 Den Haag
Privaat- en Cursuslessen Piano, Viool, Violoncel
Mandoline, Banjo, Gitaar en Luit.
VRAAGT PROSPECTUS
INSTRUMENTEN IN HUUR EN HUURKOOP

G. A. v. Monsjou, Horlogerie, Optique
Valkenboschpl. 19 - Tel. 32167 - Den Haag.
Brillen en So Easy.
Amerikaansche Optiek. Recepten H.H. Oogartsen.
Magazijn van Uurwerken. Reparatie-inrichting.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 12512
DROGERIEN :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

door een piano al heel moeilijk te vervangen. Het is denkbaar, dat het schimmenspel der meesterlijk fijn bespeelde Javaansche wajang, door een goeden dalang bespeeld, reeds op zichzelf zulk een boeiend kunstgenot oplevert, dat men de gebrekkige pianobegeleiding daarbij niet vergat.

De heer Hardjodiringgo vertoonde dien avond de „Mintarogo". Deze doelt op het edele en hooge streven, dat den rechtgeaarden mensch bezielen moet: n.l. de zucht naar volmaking, dus op dien staat van volkomen rust, waartoe de mensch door een sterk belevingsrijke hartstochten, door onthouding van alle onnuttige genietingen en door onafgebroken wijsgeerige bespiegelingen, overpeinzingen en gesprekken genant kan en die volgens de Hindoesche leer het ideaal van den waren geloovige.

De geschiedenis luidt:

De Kaendran, het verblijf van God Endra, kwam in heroering, doordat de ontzagwekkende reuzenvorst Newoto Kawoto met zijn ontelbaar reuzenleger de vier hemelstreken rondom het Godenverblijf bezet hield. God Endra was zeer bevreesd, te meer omdat hij wist, dat de reuzenvorst onoverwinnelijk was. Hij was onkwetsbaar: althans op de buitenoppervlakte van zijn lichaam was geen enkel plekje, waar een pijl doorheen kon dringen. Wel herinnerde Endra zich, wat God Siwa hem eens gezegd had, n.l. dat de reuzenvorst toch eens zou vallen door de hand van een menschenzoon, die door een strenge onthouding, zelfkastijding en door een voorbeeldig ascetisch leven zich een bovennatuurlijke macht verwerven zou. Waar deze afzucht zijn verblijf hield, wist hij echter niet. Wel vernam hij, dat er in de buurt zich een kluisenaar bevond. Daarom besloot hij te onderzoeken, of deze de bedoelde mensch was, die zijns doods-vijand zou kunnen overwinnen. Daartoe zond hij de 5 schoonste hemelnimfen om den kluisenaar op de proef te stellen. Kon hij de verleiding weerstaan, dan was hij wel de aangewezen persoon, die zijn doods-vijand zou kunnen doden.

Weldra vond de verzoeking plaats. Beurtelings vertoonden zich de 5 hemelnimfen voor den asceten. Doch hoe verleidelijk en schoon zij er ook uitzagen, en hoe veel moeite zij zich ook gaven om zijn aandacht te trekken: niets hielp. Ja, de kluisenaar liet zelfs niet blijken, dat hij haar tegenwoordigheid opmerkte. Het enige gevolg van een en ander was, dat de hemelnimfen, getroffen door de buitengewone schoonheid van den kluisenaar, zich op hem verliefd en ten slotte onverrichterzake, maar met van minnepijn kloppende harten, naar den Kaendran moesten terugkeeren.

Toen Lang Parto, of ook Ardjoeno, zoo heette de kluisenaar, zijn gebeden beëindigd en zijn overpeinzingen gestaakt had, kwam een ander mensch te tooneele. Hij maakte zich bekend als Bambang Faso-pato-roepa en daagde hem uit tot een duel. Weldra ontwikkelde zich een hevigen strijd tusschen deze twee ridders, waarbij ten slotte Ardjoeno de overwinning behaalde. De Bambang verdween en op zijn plaats stond God Siwa, die, Ardjoeno's loof op de proef hebbende willen stellen, zich als Bambang aan hem vertoond had. Als belooning kreeg Ardjoeno van God Siwa een met bovennatuurlijke macht begaafde pijl, Fasoepati genaamd. Daarna verdween Siwa even onopgemerkt als hij gekomen was.

Intusschen had God Endra van de nimfen vernomen het resultaat van de verzoeking en vroeg daarom Ardjoeno om hulp, ten einde zijn doods-vijand te doden.

spoedig vond de hevige strijd plaats tusschen Ardjoeno en den reuzenvorst, waarbij ten slotte de laatste door Ardjoeno's pijl dooddelijk werd getroffen, want van God Siwa vernam Ardjoeno ook, dat de reuzenvorst niet geheel onkwetsbaar was. Hij had n.l. een doodelijke plek op de punt van zijn tong.

Als belooning ontving Ardjoeno de schoonste hemelnimfen.

Hij hen, die het voorrecht hadden deze voorstelling te maken en te genieten van deze zeldzaam schoone, zeldzame „zwart en wit"-kunst, zal zij nog lang in hare herinnering blijven, ook om de diepe symbolische beteekenis, die er in ligt.

De pauze vertoonde de heer Hardjodiringgo nog een Javaansche dansen, waarvan die van den denoning Rahwana ons de meest geslaagde leek, zoo-

wel wat de typeering als weergave betreft van den lagen, dierlijken hartstocht van den mensch, die zijne bevrediging zoekt in den strijd en daarin den dood vindt.

De andere dansen, vooral de Kelono, herinneren wij ons fijner gevoeld en artistieker weergegeven door de heeren Jodjana en Soerjo Winoto.

We hebben den heer Hardjodiringgo meer als dalang dan als danser bewonderd.

Van Week tot Week.

28 OCTOBER—3 NOVEMBER.

Vliegvlucht Holland—Indië. De F VII, die den 3en Oct. bij Philippopol een noodlanding moest maken, heeft Zondag 2 Nov. om 12 uur de onderbroken reis voortgezet.

Van der Hoop seinde des avonds van denzelfden dag: Na een vlotte reis zonder eenig incident ben ik te Constantinopel aangekomen. De nieuwe motor heeft gedurende deze 400 K.M. uitstekend geloopt. Vele leden der Nederlandsche kolonie waren ter verwelkoming op het vliegveld bij onze aankomst aanwezig.

De vliegers vertrokken Maandag 3 Nov. om vier uur naar Angora, waar zij, na een voorspoedige reis, tegen zonsondergang zijn geland.

Wijziging Indische bestuursopleiding. Bij Kon. Besl. is met ingang van 25 Oct. het „Besluit op de Indische Bestuursopleiding" in dien zin gewijzigd, dat tot administratief ambtenaar, adsp.-controleur en controleur bij het binnenlandsch bestuur, gewestelijk secretaris, assistent-resident, resident en gouverneur alleen benoembaar zijn zij, die geslaagd zijn in een van de doctorale examens der Indologische studie.

Wijziging Art. 123 Reg. Regl. Een wijziging van art. 123 Reg. Regl. (toelating missionarissen en zendelingen in bepaalde gebieden) is bij den Volksraad ingediend volgens een Aneta-telegr. van 28 Oct.

Sigli—Tangse-weg geopend. Een Aneta-telegr. dd. 30 Oct. meldt dat de gouverneur van Atjeh den Sigli—Tangse-weg geopend heeft.

Een vorstelijke gift. De Sultan van Jogjakarta schonk, volgens het Soer. Hdsbl., een bedrag van f 5000.— voor een bedelaarskolonie ter hoofdplaats Jogja.

H. H. van Kol. In de vergadering der Eerste Kamer van 28 Oct. deelde de voorzitter mede, dat de heer Van Kol heeft bedankt voor het lidmaatschap; de voorzitter memoreerde zijn verdiensten ten opzichte van de Indië.

Pest op Java. In de week van 9 tot en met 15 September werden op Java in totaal 255 pestgevallen geconstateerd; in de week van 16 tot en met 22 Sept. bedroeg dit aantal 319.

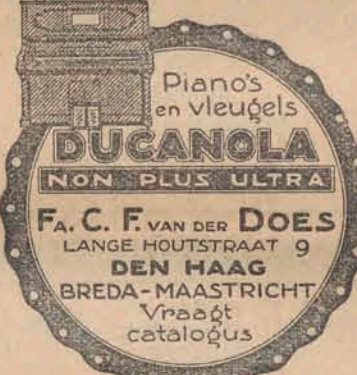
De „Verzeeboot" K X. Blijkens bij het Departement van Marine ontvangen telegrammen is de onderzeeboot K X, onder bevel van den luit. ter zee te kl. J. W. A. A. Heydt, den 30en Oct. van Alexandrië vertrokken en den 31en te Port-Said aangekomen.

Benoeemingen Raad van Indië. Bij Kon. besluit is benoemd tot vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indië mr. K. F. Creutzberg, thans lid van dien raad, en tot lid van genoemden raad Ch. J. I. M. Welter, hoofdambtenaar met buitenlandsch verlof, l.l. algemeen secretaris.

Vlieggelukken. Aneta meldt 31 Oct. Een marine-eendekker, die een proeftocht naar Cheribon maakte, moest een noodlanding doen. Een tweedekker, die voor hulp was uitgezonden, is bij zijn terugkeer ten gevolge van duisternis bij Tandjong Priok over den kop geslagen en zwaar beschadigd gezonken. De vliegers bleven ongedeerd.

E. Polak †. Te Zandvoort is den 31en Oct. op 81-jarigen leeftijd overleden de heer E. Polak, gep. koloniel-apotheker van het Nederl.-Indische leger.

De Opening der Rechtshoogeschool. De Rechtshoogeschool te Weltevreden is den 28en Oct. geopend. De directeur van onderwijs, de heer Van der Meulen, verwelkomde den landvoogd en professor Scholten en zette de beteekenis van de rechtshoogeschool voor Indië uiteen. De landvoogd hield de openingsrede en deelde mede, dat prof. Scholten benoemd is tot ridder in de Orde van den Nederl. Leeuw. Hij huldigde den arbeid van de heeren Creutzberg en Van der Meulen. Vertegenwoordigers van den Soenan, van den Sultan, van

Piano's en vleugels
DUCANOLA
NON PLUS ULTRA
F. A. C. F. VAN DER DOES
LANGE HOUTSTRAAT 9
DEN HAAG
BREDA-MAASTRICHT
Vraagt catalogus

W. J. M. SIMONIS'
BEDDEN MAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX" MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-MIJ
BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a TELEPHOON 14427
DEN HAAG

Wensch gij te ontvangen de kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat bel dan op 14427.

N.V. „CIBEM"
Indust. Bouw- en Expl. Mij.
Valkenboschkade 400, DEN HAAG
TELEFOON 31089
Uwe woningen.

Bloemenmagazijn
J. Ch. v. WESEMAEL
Valkenboschlaan 55
DEN HAAG TELEFOON 35986

ROTTERDAMSCH LLOYD
Directie: Wm. Ruys & Zonen - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadlooze telegrafie en onderwater-klokksignaal.

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal f 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 20,045,032.-
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten

Incasseeringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscrédietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Nederlandsch Indische Handelsbank

Amsterdam Batavia Den Haag

Amoy, Ampenan, Bandoeng, Bombay, Calcutta, Cheribon, Gorontalo, Hongkong, Kobe, Makassar, Medan, Menado, Palembang, Pekalongan, Probolinggo, Semarang, Shanghai, Singapore, Soerabaya, Swatow, Tegal, Tjilatjap, Weltevreden

Kapitaal f 55.000.000.- Reserven f 20.000.000.-

DE BAS & Co., Bankiers
HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

SCHOENMAKER BLIJF BIJ JE LEEST!

Een oud spreekwoord en een wijs spreekwoord. Alleen in zijn eigen vak kan iemand iets goeds praestieren. Een bankier heeft geen verstand van den kaashandel, evenmin als een electricien van hondenscheren. Maar allemaal kunnen zij in enkele uren leeren drukken, teminste als men de verzekeringen gelooft der handelaars in

KANTOOR- DRUKMACHINES.

Als men dan zoo'n machine aangeschaft heeft, valt het aanleeren van het drukkersvak lang niet mee, het werk kan niet halen bij dat van een goed geoutileerde drukkerij en slecht reclamedrukwerk is het tegendeel van een reclame. Indien gij echter met uw drukwerk eer wilt inleggen en er de aandacht op wilt zien gevestigd, bestelt het dan bij de

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
DEN HAAG :: NOBELSTRAAT 20 :: TEL. 11987

Maison „ELEGANTE”, Den Haag

CELEBESSTRAAT 32

TELEFOON 13885

DAMESKLEEDING, Maat- en Model-Confectie

De laatste Nouveauté's voorhanden voor de billijkste prijzen

Chique Coupe.

Aparte Modellen.

Stalen worden op aanvraag toegezonden

OOK MODERNISEREN

den Mangkoenegoro, van den Pakoe Alam, van den Leidschen Senaat, van den stedehouder van Karangasem, van den regent van Gianjar, van de Technische faculteit te Bandoeng en van de Mid-denstandsvereeninging te Batavia boden geschenken aan.

Een fakkeloptocht, waaraan vele vereenigingen deelnamen, ging naar het paleis van den landvoogd ter viering van de inauguratie der rechtshoogeschool.

De burgemeester hooft den rector-magnificus een ambtsketen en een studiebeurs aan, waarbij hij wees op het belang van de gemeente bij deze instelling.

De landvoogd dankte en aanvaardde de beurs. Zes meisjes, voorstellende de eilanden van den Archipel, boden een oorkonde aan. (Aneta-telegrammen, 28 Oct.)

Pest te Makassar. Makassar is besmet verklaard met pest.

Bevordering Officieren. Bij Kon. Besl. zijn benoemd tot generaal-majoor de kolonels der inf. J. van der Weyden en P. van Genderen Stort van het N.-I. L. en is generaal-majoor J. van der Weyden op verzoek eervol ontslagen uit den dienst.

Zending W. Grau. Aneta meldt 28 Oct. De zending W. Grau, van het Sangir- en Talaut-comité, is op een dienstreis door de Molukken verdronken.

Gepensionneerd. Luit.-kol. der inf. van het O.-I. Leger H. F. Aukes is op zijn aanvraag, met ingang van 2 Nov., wegens langdurigen dienst op pensioen gesteld.

Algemeen Secretaris. De heer R. G. Erdbrink, die reeds vroeger, vóórdat hij met Europeesch verlof uit Indië afwezig was, deze functie vervulde, is den heer Ch. J. M. Welter opgevolgd als algemeen secretaris. Hij blijft belast met de voorbereiding van het Indisch Agentschap in Nederland. (Aneta, 1 Nov.)

R. A. A. Tirtokoesoemo. Hier te lande is het bericht ontvangen van het overlijden van Raden Adipati Ario Tirtokoesoemo, oud-regent van Karanganyer. De overledene was officier in de orde van Oranje-Nassau.

De nood der Zending. Het Zendingbureau te Oegstgeest vraagt ons plaats voor het volgende:

Eenigen tijd geleden heeft in de bladen een bericht gestaan, waarin werd medegedeeld dat de zes samenwerkende Zendingcorporaties vóór 1 Januari 1925 nog f 500.000 noodig hadden om zonder schulden het jaar te kunnen eindigen.

Een enkele verklaring hierbij is niet ondienstig. Een gedeelte van deze f 500.000 is waarschijnlijk gedekt door inkomsten waarop de corporaties, gezien de gegevens van vorige jaren, mogen rekenen. Zij hopen zeer dat deze bedragen nog geheel zullen inkomen, maar volle zekerheid is hieromtrent niet.

Van de georganiseerde Guldenscollectie wordt gehoopt op f 20.000. De inkomsten der zendingsbuizen worden dit jaar geschat op f 50.000, waarvan reeds f 20.000 is ingekomen. Tegen het eind van het jaar wordt gerekend op pl.m. f 100.000 van de afdelingen, classicale acties, enz.

Zal men in de week van 23-30 November een bedrag van f 200.000 à f 300.000 bereiken? Wel zullen alle krachten moeten worden ingespannen om het jaar zonder schuld te eindigen. Een dringende opwekking in gansch Nederland is zeer noodig.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De autoriteit van den Volksraad. Een verzuimde kans. De nieuwe vlootwet. (Vervolg.)

De „Nieuwe Crt.” te 's-Gravenhage, opkomend voor de rechten van den Volksraad, schreef naar aanleiding van het nieuwe ontwerp-vlootwet 1925: „Wanneer ook nu weder de — thans versterkte — Volksraad zich op zeer positieve wijze uitsprekt, zal het wel niet gaan, dat de Regeering, wil zij den Volksraad geen kaakslag toedienen en den schijn van medezeggenschap, aan Indië toegekend, niet tot een aanfluiting maken, het oordeel van Indië eenvoudig naast zich neerlegt. De Kamer kan dat, helaas, bij meerderheid van stemmen

doen, de Regeering zeer zeker niet en zij dient de te wijzen op de niet mis te begrijpen meening Indië, ook al zou de Landvoogd persoonlijk een opvatting hebben dan de Volksraad. Het zal aan in Indië belang stellende en met Indische zaken trouwde Kamerleden zijn, om zoo noodig een te doen hooren, dat wijst op een beslissing, ginnomen.”

De *Java-Bode* juicht de opmerking zeer toe. *Locomotief* (29 Sept.); doch het blad zou er de wachting bij willen uitspreken, dat deze bladen de passeering van Volksraads-uitspraken van aard (b.v. die over schoolgeld, vennootschapsrecht, rubber-uitvoerrecht, landbouwbeoordeling etc.) bij voorbaat zullen laken als „aanfluiting van schijn(!) van medezeggenschap, Indië toegekend.”

Ter gelegenheid van het bezoek van den Amerisken kruiser *Pittsburgh* aan Amsterdam, in Augustus j.l., heeft de burgemeester *De Vlucht* in een tafelgesprek aan het volgende feit herinnerd: „De Engelsche Henry Hudson — zoo zeide hij — ontdekte in 1609 der Amsterdamsche Oost-Indische Compagnie den 12 Sept. 1609 het eiland Manhattan. In 1612 stichtten Nederlanders daar een kolonie, die zij Nieuw-Amsterdam noemden. Elf jaar later kochten zij het eiland van de Indianen. De Kamer Amsterdam van de West-Indische Compagnie, die het beheer over deze kolonie voerde, verkocht in 1656 een groot gedeelte ervan aan de stad Amsterdam. Het stedelijk bestuur nam toen kolonisatie met kracht ter hand; vele gezinnen, Gereformeerden en Doopsgezinden, emigreerden naar de kolonie. Zes jaar later werd de landstreek door de Engelschen veroverd, die haar behielden. Nieuw-Amsterdam was New-York geworden!”

De burgemeester van Amsterdam zou zijn Amerikaanse gasten nog méér geïmponeerd hebben — zoo hij toogt de *Java-Bode* (24 Sept.) — indien hij er bij teld had, dat de koop den 23sten September 1624 sloten werd voor de somma van 60 Hollandsche gulden — thans een goede \$ 20! Welk een belegging — dien alles anders geloopen ware! 't Is om te zien uit het hoofd te rukken wegens de verzuimde kans. *Er is geen geschiedenis zonder moraal.* Zoo heeft deze de hare, en dat is: dat geen enkel geërd bedrijf is verzekerd door een quitantie. De garantie, die voor de Aziatische deelen des Rijks hebben voort voor den tijd van tien jaren..... komt uit Washington. Uit dienzelfden hoek waarop onze oude nietswaardige quitantie van f 60.— in 's Rijks Archief te hage betrekking heeft..... Dit moge ons tot stemmen in deze vlootwet-dagen..... Opdat het slacht niet treurend zal neerzitten met een verzuimde quitantie voor verloren goederen..... op een September.

De maritieme medewerker van de *Java-Bode* volgt in de nrs. van 24, 27 en 30 Sept. zijn *Marineproblemen*.

In het *Soerabajasch Hbl.* (27 Sept.) stelt A. Z. hand van de „Memorie van Toelichting”, die de vlootwet tegenover de verworpen wet. Volgens de schrijver lijkt voorloopig de richting voor het nieuwe wet: niet Zuidwaarts. Ten rechte stelt de ring zich dan ook op het standpunt — aannemelijk dat, wie zijn neutraliteit wil handhaven, dat „vechten moet en niet „met platonische protesten volstaan —, dat, waar wij het meerdere niet betalen en de kans steeds afneemt, dat de heden, waartegen het meerdere gericht werd, zullen voordoen, zij haar neutraliteit wenschelijk dedigen tegen de thans meest waarschijnlijke lichte vijandelijke strijdkrachten zijn niet alleen waarschijnlijkheid, maar zelfs een *dead certainty* de eerste plaats onze vrijwel onverdedigde plaatsen — men vergete niet, dat olie de drijfkracht voor een moderne vloot. Eerder dan ons hoofdland Java zullen deze plaatsen (en dan vooral Tarama, Balikpapan) één der strijdende partijen tot teitsschending..... dwingen! En dit te meer, neutraliteit niet kan worden gehandhaafd en dig verdedigd door een vloot, die „als opgaan” als „redelijke waarborg tegen schending van neutraliteit is te beschouwen.” Maar in de tweede zal een oorlog in en om den Pacific in de eerste weer een strijd tegen de groote handelswegen En de Duitsche, tegen den vijandelijken handel te kruisiers en hulpkruisiers, hebben reeds aangezien hoe onze archipel zich leent voor het voeren van strijd, waaraan zich dadelijk het gevaar vaststelt voor neutraliteitsschending.

TH. MESSINK - DEN HAAG

2e SWEELINCKSTRAAT 97 TELEFOON 35098

Kledingmakerij voor Dames, Heeren
en Rijkleding

Mevr. JOH. VAN DER WISSEL

Laan v. Meerdervoort 50A DEN HAAG

LEERARES PIANO- EN ENSEMBLESPEL

SPREEKUR VAN 1.30 TOT 2.30

SPUISTR. 40 J. SCHULTE DEN HAAG

DAMES- en KINDERMANTELS

in de meest varieerende genres. Steeds aparte modellen

Speciaal maken wij U attent op onze schitterende collectie PLUCH- en BONTMANTELS tegen zeer concurrerende prijzen

Steeds het Beste

Ziet de Etalages

Die vloot dient ons, zoo eenigszins mogelijk, te brengen in de positie, waarin het tijdig en goed gemobiliseerde Hollandsche leger Nederland bij den aanvang van den wereldoorlog plaatste. „Deze vloot kan een factor van beteekenis worden” — óók, en dit zegt de „memorie” natuurlijk niet, voor den bondgenoot, die, worden wij tot vechten gedwongen, altijd met en achter ons zal zijn. Dit hebben wij — aldus A. Z. — mis- ten onrechte, tusschen de regels gelezen.

Nederland een voorbeeld voor Japan. De reis der Japansche Parlementsleden.

Mitsuru Kanzo, de zeer bekende leidende persoon- onder de Japansche Christenen, schreef in de „Memorie” een artikel, dat een samenvatting is van een door hem gehouden lezing onder den titel: „Een land als Japan als model behoort te kiezen.”

„Het Soerabajasch Hbl. (26 Sept.) neemt het artikel niet zoozeer om de intrinsieke waarde, — im- mers, het is meer beschouwend en gezwoolen dan later en zakelijk, zooals een artikel over de vraag, Japan in de toekomst ook verder den weg van „natiemacht” zou dienen te bewandelen, dan wel een richting zal moeten gaan, toch zou moeten wezen. is het doel van het „Soer. Hbl.” een voorbeeld van de neiging, die er den laatsten tijd in ver- rende Japansche persorganen schijnt te bestaan voorbeeld voor te stellen als het ideaal land, dat Japan moet toonen. Deze laatste wensch treffen we in Japan's praktische politiek, die daarvan bewijzen geeft. Het is niet al te gewaagd te onderstellen, dat er tusschen de beschouwingen in pers en de politieke neiging, zooals zich die aan buitenstaanders voordeelt, verband bestaat. Beide berichten op het leggen van een band, die Nederland nietig aan Japan zal moeten binden.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

„Indische Telegraaf” (24 Sept.) had te Bandoeng interview met den directeur van Gouvernements- ven, over zijn reis naar Banka. Aan de hand van „Matra-Post” (3 Oct.) ontleenen wij hieraan het vol- gende: honderd zeventig tinmijnen liggen verspreid op oppervlakte van bijna de grootte van Hol- land. Het aantal werklieden bedraagt 20.000 man. De productie werd in de laatste jaren met 50 pCt. opge- voerd en gebracht op ruim 300.000 picol, zonder even- veermenging van werkvolk. De arbeid wordt meer in een mechanisch bedrijf omgezet, in Ban- djoeng hoofdzak lang electro-mechanischen weg; de centrale zal opnieuw uitgebreid worden met capaciteit van 10.000 K.W. De hoeveelheid erts op grond wordt steeds geringer, zoodat de hoe- veerde arbeid, die verricht moet worden om een tin te verkrijgen, evenredig grooter wordt, het- derhalve, bij niet evenredige toename van werk- gereedschappen vereischt. Daartoe worden de centrales grooftere machinale beweegkracht en betere machines geleidelijk versterkt; de smelterijen ver- vangen pompen, spuitbaggers, vervoermiddelen eischen nauwkeurig toezicht en verzorging, wat tot gevolg heeft, dat staf van mijningenieurs zich niet alleen voort- vermen met andere krachten, als electro-technische werktuigkundige ingenieurs, terwijl zeer spoedig ook chemische ingenieurs benodigd zullen zijn.

via het water hun eigen kanalen op het land ingraven.

Voor de smelterij zijn jaarlijks benodigd ruim 300.000 picol houtskool. Door meer geperfectioneerde ovens en nieuwe smeltmethoden wordt de houtskool meer economisch aangewend en wordt een product tin verkregen van betere kwaliteit. De proeven met houtskool van bako-bako hout, dat aan de Oostkust van Su- matra in onafzienbare uitgestrektheden kan worden verkregen en overigens nergens voor te gebruiken is, hadden een bevredigend resultaat.

De proeven met de werping van vrij Soedaneesch werkvolk (in vrijen arbeid, d. i. werkvolk waarvoor de poenale sanctie niet geldt) zijn vrij goed geslaagd. Men hoopt met de werklieden van Java de invelden te ontginnen, in plaats van met Chineezers. Voor het arbeidsvraagstuk geeft dit tevens een nieuw perspec- tief. Als deze proef slaagt, is zij voor groote uitbreiding vatbaar, en is zij niet slechts van belang voor het groot- bedrijf, waarvan 's Lands financiën in groote mate afhankelijk zijn, maar zij leidt op den duur ook tot grooter bedrijfszekerheid, daar men dan niet langer van importkrachten zal afhankelijk zijn, hetgeen natu- urlijk altijd min of meer precair blijft. Zoolvel uit volkshuishoudkundig oogpunt, als uit een oogpunt van bedrijfszekerheid is dit van groot belang.

Het derde Natuurwetenschappelijk Congres.

Het Bataviaasch Nwsbl. (25, 26, 27 en 29 Sept.) geeft een uitvoerig verslag van de meer dan 50 voordrachten, gehouden op het Natuurwetenschappelijk congres te Buitenzorg, onder voorzitterschap van dr. W. M. Doc- ters van Leeuwen.

Sprekende over het glibberige terrein, waarop de Westersche wetenschap in Indië dikwijls gelokt wordt, heeft de voorzitter in zijn openingstoespraak — volgens de Java Bode (27 Sept.) — terloops een quaestie aan- geroerd, die reeds het onderwerp van veel debat is geweest en ook in de toekomst nog wel aanleiding zal worden tot veel commentaar over-en-weer. Hij zeide o.m.:

„Het moge vermeden worden, wat dit jaar in den Volksraad geschiedde, toen een, ik ben er van over- tuigd, volkomen eerlijk man, het werk van een ernst- ige geleerde, — die na zorgvuldige studie tot eene verklaring trachtte te komen van de psychische eigen- schappen van de in Indië geboren, uitsluitend op gevoels-, dus zeer zwakke gronden en zonder kennis van zaken —, meende te mogen afkeuren. Een woord van protest tegen dergelijk bedrijf moge hier gehoord worden. In plaats van afkeuring, verdiende dit werk te worden geroemd en nagevolgd, omdat het beter is eerst te trachten tot inzicht te komen omtrent de eigen- aardigheden van een geestesgesteldheid van een volk en daarna de juiste methode voor verdere ontwikke- ling en opvoeding te zoeken, dan zooals men tot heden wel eens te veel gedaan heeft, in veel opzichten on- geschikte Westersche spruiten op Oosterschen stam te enten.”

Hoewel geen namen genoemd werden zal men begre- pen hebben, dat deze passage slaat op hetgeen in dit voorjaar dr. F. M. van Loon is overkomen naar aan- leiding van zijn in het Indische Genootschap te 's-Grave- nhage gehouden redevoering over: „De psychische eigenschappen der Maleische rassen.”

Verlofgangers in Nederland.

In de Deli Crt. (29 Sept.) komt een belangwekkend artikel voor van dr. Hage over de beteekenis van het toerisme voor Nederland, in verband met het valuta- vraagstuk, en daarin betoogt hij, dat er in Nederland onvoldoende wordt gelet op het bevorderen van het vreemdelingenbezoek.

Dit is — zoo teekent de Deli Crt. hierbij aan — in- derdaad het geval. Nederland doet zelfs geen enkele poging om het de Indische verlofgangers in Holland zoo aangenaam mogelijk te maken, doet integendeel alle best om hen zelfs voor een kort verblijf van drie maanden in de belastingen te treffen, waarvan de ver- lofgangers in andere landen geen last hebben. Daaruit blijkt opnieuw de overgrote en onverstandige fiscali- teit van den Hollandschen belastingdienst. Indien men het bezoek van vreemdelingen wil aanmoedigen, dan dient men dat eerst eens te doen ten aanzien van het bezoek der eigen landskinderen, die uit den vreemde terugkeeren.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

Het ontstaan van de onrustige beweging ter Westkust van Atjeh in de maand April 1924.

In de „Pewarta Soerabaja” van 14 Mei 1924, kan men

Gevestigd als Tandarts te Den Haag, Bezuidenhout 141 Dr. M. BLUML

Matige tarieven. Spreekuur 10-12, 2-4 Röntgen opnamen bij Tel. 70897 behandeling vrij. Lijn 3, 4, 7, 13

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling van Werken van verschillende bekende Meesters TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN.

Th. Baumgartner, W. Thony, J. L. Jongsma, H. Dekker Chr. Soer, Stengelin, A. J. Zwart, J. v. Rossum, P. de Regt, E. Moll, M. v. Waning, G. Munthe, B. Vieggers, B. Brouwer, T. Offermans, W. Witjens, C. Koppenol, Henricus en J. Leurs, gedurende de maand October.

in de KUNSTZAAL ZEESTRAT 65a naast Panorama Mesdag

Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

Slechts die kleding is voordeelig

welke U naast lagen prijs, prima kwaliteit en eerste klas be- werking biedt. Zulks vindt U in onze

Eerste klas Engelsche Gemaakte Heerenkleding

Onberispelijk passend voor ieder figuur

Net London Hondterhuis

Plein 35 HAARLEM Tel. 1265

Geen Filialen te Den Haag

Dankbetuiging.

Bij ons vertrek naar N.O.I. is het ons een groote eer, Dr. J. F. v. d. POORTEN te Den Haag, Nobel- straat 1a, te bedanken voor de genezing van mijn vrouw. Daar waar zij nergens genezing kan vinden, werd zij door Dr. POORTEN wel genezen van een ernstige buikontsteking.

Dankend, (w.g.) B. F. E. PINSEL, Padang.

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK

van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein TEL. 52298 - DEN HAAG

Vraagt mijn uitgebreide collectie in Whipcord en Tropical

Prima Stoffen. Billijke prijzen. Heeren Costumes v.f. 60.- Dames Costumes v.f. 70.- Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Oppersen

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

PIANO's RIPPEN
P. Heinstraat 42
DEN HAAG

Ook in huur en in huurkoop

WISBRUN & LIFFMANN

Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELN. ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN. ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELN.

Voor Hondenartikelen:
Krachtvoeder, Dogcakes, Hokken, Manden, Stoelen, Halsbanden, Lijnen, Transporthokken, enz.
IS HET ADRES:
P. H. VERSEVELDT
Hendriklaan 204 - 's-Gravenhage - Tel. 53384
Bijzetting der zaken v. d. Fa PETERS & Co., Parkstr. 97)

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole”

Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
Directeur STREEPKERK TEN KLOOSTER. Lid der Ver. „Oost en West”

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR. Hotel „RUSTHOEK” Bloemendaal REIJNDERS, Prop. Lid der Ver. „Oost & West”

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde”, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str.k.enw.w.opdelogeerk. PENSION „QUIST” Stadhoudersplein 17-19 Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD” Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. GOSTERWIK & V. D. LAUR Pension „VAN ARNHEM” 77 Gr. Hertoginnelaan Tel. 30965. Kamers beschikbaar.

BESCHIKBAAR. Pension Dames Lugtenburg en Wegner. Parterre disponibel. Bad en Telefoon. v. Boetselaerlaan 67

Hotel „Promenade”, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454 Prachtige ligging. Matige prijzen. VILLA GRETHALIA Pension Stouthamer L. de Colignyplein 14 kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding. Pension NUSSE Nassau Zuylensteinstraat 15 bij Dierentuin Billijk tarief.

Huize „Elisabeth”, Valkenboschkade 670 en 672. Familie-Pension voor Dames en Meisjes. BESCHIKBAAR.

Pension E. M. Blewanus, A. v. Solmsstraat 135. Ind. Rijsttafel op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag. Kamers disponibel voor Families, m. ofz. pension Mevr. VAN DIJK. de Ruljterstr. 54, Haag.

ROTTERDAM.

Hotel „SMITS”, Oude Hoofdplein 2-3. Modern ingericht, riant uitzicht. Aanbevelend, O. KOHLER BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR. BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOOTWEG 91 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus”, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electricisch licht. Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon. Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen. Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel. Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

CAFÉ RESTAURANT „PIEPER”

TOUSSAINTKADE

.. over de brug Prinsestraat, halte lijn 2 en 3 ..

HOLLANDSCH - INDISCH - RESTAURANT

LUNCH f 1.10 DINER f 1.75

4 Gerechten 6 Gerechten

Rijsttafel vanaf f 2.— Bij vooruitbestelling. Bami „ f 1.25

Steeds voorradig NASI GORENG f 0.90

GROOTE PORTIE.

Aparte gelegenheid voor gebruik van INDISCHE DINERS

TE HUUR

terstond, chic gemeub. Partèrre of 1e Étage, best. uit Suite, Serre, Kabinet; met of zonder Pension. Badkamer, gas, electr. licht aanwezig. 2e Schuifstraat 206 bij Groot Hertoginnelaan, Den Haag.

Hotel „DE ZALM”

MOLENSTRAAT 49 's-GRAVENHAGE

Bij Indische Families zeer bekend Eerste rangs Familiepension. Geheel vernieuwd 1924. Stroomend water. Centr. verwarming. Pens. v. af f 6.50 Onder zelfde directie Hotel DU PASSAGE.

omtrent de oorzaak der in het landschap Daja ontstane jongste politieke verwickelingen lezen, dat zij is te zoeken in de tegenwerkende actie van de zijde van den in het jaar 1914 of 1915, wegens onvertrouwbaarheid, uit den Dienst verwijderden hoeloebalang Teng-koe Aboe Bakar.

Deze was vervangen door Teng-koe Doerahman, die, hoewel op de functie van hoeloebalang geene legale rechten kunnende doen gelden, toch als zoodanig door het Nederlandsch Gezag werd gekozen, om reden hij scherpzinnig was en aan het Bestuur belangrijke diensten had bewezen, welke dit Bestuur blijkbaar niet wilde vergeten.

Aan Teng-koe Aboe Bakar werd het verblijf in Daja ontzegd, doch hij beschikte over tal van volgelingen, die met hem medegingen en welk aantal aangevuld werd met hen, die het met den vervanger, Teng-koe Doerahman, niet wilden of konden vinden.

Er was dientengevolge eene ontevreden partij in Daja gevormd, die als bende zich ten doel stelde den nieuw aangestelden hoeloebalang in zijn werk te bemoeilijken, om het daarheen te leiden, dat zoodanig Aboe Bakar, dan toch een van zijne nakomelingen als hoeloebalang werd aangewezen.

Eén der middelen om dat doel te bereiken, zag men in de beslissing van een daadwerkelijken overval op de militaire post te Lam No.

Voor zulk eene daad was echter veel volk noodig, dat men bijeen trachtte te krijgen door een maaltijd op godsdienstigen grondslag (Kendoeri), die in de vasten-maand zou worden gehouden en waarvoor men wachtte tot den afloop der vasten, aangezien dan onderlinge veeten worden vergeten en het afnemen van een eed gemakkelijker wordt gemaakt.

De persoon, die voor de verzameling van strijdvolk zijne medewerking verleende, was de Geestelijke Teng-koe Akoeb, die, als godsdienstleeraar, te allen tijde over vele jongelieden als leerling beschikt en, door hen in de leer van den heiligen oorlog te onderwijzen, grooten invloed uitoefent op het ten deze zeer ontvankelijk gemoed der Atjehsche jeugd.

Geeft deze zich eenmaal over aan het godsdienstig peinzen en dweepen, dan trekt men zich op eenzame plaatsen terug en worden de bevelen afgewacht van de leiders, die voor het scherpen der wapens zorgen. Het is, zoo meldt de schrijver, niet zoo gemakkelijk te zeggen welke de reden is geweest dat men tot zulk een krachtmiddel, als het aanvallen van eene militaire post, besloot, doch niet onwaarschijnlijk is het, dat men, behalve met het bemoeilijken van het Bestuur, het er tevens op toe legde om den persoon van Teng-koe Doerahman levend of dood in handen te krijgen.

Het Europeesch Bestuur, op de hoogte gebracht van hetgeen te wachten stond, zond per stoomschip „Bellatrix” eene brigade infanterie, welke in opdracht had om, in overleg met den onderafdeelingchef te Tjalang, de leiders van het verzet op te vatten en op die wijze de vijandige beweging terstond den kop in te drukken. Dit is gelukt.

Twee der leiders werden al spoedig gearresteerd en de derde eenigen tijd later door Teng-koe Doerahman aangebracht. In het begin ontkennden zij halsstarrig iets van de zaak af te weten, doch, tengevolge van de latere bekentenis van 2 hunner, is het Europeesch Bestuur in staat geweest deze aangelegenheid, zonder dat er bloed werd vergoten, af te wikkelen.

Naar aanleiding van deze gebeurtenis merkt de schrijver op, dat minder goed ingelichte personen er nog steeds op aandringen, om, nu de rust in Atjeh weinig wordt verstoord, de kostbare militaire macht in te krimpen, doch dat zij, die op de hoogte zijn van de werkelijke toestanden in dat gouvernement, zeer goed weten, dat gebeurtenissen, als waarvan boven sprake is, nog vele jaren lang zich zullen herhalen.

Zijns inziens wordt de werkelijke stemming van het Atjehsche volk ten opzichte van het Nederlandsche Bestuur niet altijd goed begrepen. Er loopen in Atjeh vele door onze wapenen gewonde Atjehers en vele vrouwen, die hare mannen en zonen in den strijd verloren, rond, voor wie men, zoodanig zij nog in leven zijn, de noodige waakzaamheid moet betrachten.

Neemt men daarbij nog in aanmerking het feit van het verschil in godsdienst, dan kan men, naar schrijver's meening, gerust verklaren, dat er in Atjeh vuur smeult, dat telkens en onverwacht kan oplaaien. Geleidelijke, vredelievende oplossingen van de bestaande verwickelingen kunnen misschien leiden tot het vergeten van het vroeger ondergane leed, doch

Holl.-Indisch Restaurant „NOBAC”

Sweelinckstraat 158 Telefoon 368

Tevens uitzending van Holl. en ind. Dinere. Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hoger. Holl. Dinere . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hoger. Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBAC

Pension Restaurant Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat

vele jaren zullen daarmede zijn gemoed. Het Atjehsche volk is een landbouwvolk en opwekken van belangstelling bij den Atjeher voor aanleg van sawah's zou wellicht kunnen bijdragen vergeten van hetgeen vroeger is gebeurd. Handhaving van voldoende sterke militaire in Atjeh blijft voor de bereiking van het beoogde echter noodzakelijk.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Het kleine eiland Ketapang (Oost-Java).

In de „Sinar Sumatra” van 15 Mei 1924 is over nomen het in de „Keng-Po” voorkomende opstel van het eilandje Ketapang, dat op de Noordkust van Java in de nabijheid van Probolinggo gelegen, de kern van een visschersbedrijf in de Residentie Pasoeroean is. Het eilandje, waaraan de inlanders den naam „Gili” geven, kan van uit de hoofdplaats Probolinggo per praoc, in 1½ uur tijds worden bereikt en is voor meerendeel bevolkt door Madoereezen, terwijl het heele zieleental ongeveer 1200 bedraagt en onder bestuur van een „Petinggi” is gesteld.

De menschen kunnen het best met eikander van diefstallen of van vechtpartijen wordt slechts zaaam gehoord en men kan dus zeggen dat de bevolking zich mag verheugen in een kalm en rustig bestaan. Het eilandje zelf brengt zoo goed als niets op. Noch de djaogeng noch de rijst wil er gedijen en de boomsoorten wil alleen de djaranboom er groeien. De bevolking is dientengevolge aangewezen op visschersbedrijf, dat een grooten omvang heeft genomen.

Men kan zeggen dat elke familie hare eigen visschpraoc heeft en door de uitoefening van dat bedrijf doende in haar levensonderhoud kan voorzien. Behalve allerlei klein-goed, worden langs het strand tal van grootere zeedieren als dolfijnen, mingshaaien enz. in grooten getale aangetroffen. Het vissen geschiedt zoowel met haken als met netten.

Deze laatste worden gewoonlijk tusschen 10 en 11 's avonds uitgezet en den volgenden morgen opgehoopt op welk tijdstip ook de oogst aan de haken wordt ingehaald. Deze wijze van werken, volgens het oude systeem de oorzaak dat bij lange na niet wordt verkregen, geen bij eene nieuwere methode te verkrijgen zoude en welke opbrengst dan het meervoudige van het zoudde kunnen zijn.

Van de zeedieren, als schildpadden, kuno's enz., in grooten getale aanwezig zijn en wier huiden van zaken gebruikt kunnen worden, weten de visschgeen partij te trekken, hoofdzakelijk omdat het de Chineezen niet is toegelaten zich op het eiland te vestigen.

Sedert een paar maanden is echter, met toestemming van het Europeesch Bestuur, een Chinees aangekomen op het eiland, wien vergund is zich met de visschbezigt te houden. Hij deed reeds veel goed werk door op allerlei de bevolking behulpzaam te zijn, met het gevolg dat ook al wordt zijn visschersbedrijf uitgebreid, in geen ernstig concurrent(?) zal zien.

De visschersbevolking kan thans de kleine visch boven de hoeveelheid, welke zij voor haar levensbestaan noodig heeft, bij den Chinees tegen hoorlijken prijs van de hand doen en behoeft niet meer naar Probolinggo te gaan, zoodanig zij tot gewoon was te doen en waaraan toch ook andere waren verbonden.

De bezwaren waarmede de visschers van Ketapang kampen hebben zijn de ploselinge hevige winden, die wordt door hoge golven, die, gewoonlijk 's avonds eiland bereiken.

Is evenwel de moesson gunstig, dan kunnen de gegevens van de visschers zelve, gemakkelijk en persoon, eenige honderden groote en kleine worden verkregen, zoodat men zich ongeveer een stelling kan maken van de opbrengst van dit visschbedrijf, wanneer dit onder behoorlijke en de leiding wordt uitgevoerd en beheerd.

Het is jammer, zegt de schrijver, dat er thans waardevolle producten op het eiland Ketapang weggeworpen, omdat de Regeering het uitoefenen van het bedrijf met groote moeite aan anderen dan zij, tot de inheemsche bevolking behooren, toelaat.

Mag men aan de inlichtingen van den op het eiland verblijfhoudenden Chinees vertrouwen schenken, zou — bij een methodisch beheer — Ketapang de

Kasteel „Oud-Wassenaer”

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort Matige pension-prijzen

F. J. WOLFF

PENSION „ARCHIPEL”

BALISTRAAT 32 - DEN HAAG

DEN HAAG

PERMANENT WAVING

uitgevoerd door den Specialist OTTO TÄRRE met zijn nieuwste toestel „LANOIL” met olie

Het Instituut voor blijvende haargolwing Prinsestraat 4a Tel. 10986

worden van het visscherijbedrijf voor gekeel... Het is een winstgevend bedrijf voor iedereen die er... land van heeft en die werken wil.

Het nieuwste boek van den Engelsch-Indischen filosoof en dichter Rabindranath Tagore.

Het boek is uitgegeven onder den titel „Gora” door uitgeverij Macmillan te Londen.

Het behandelt, volgens mededeeling, voorkomende in de „Sinar Sumatra” van 7 April 1924, het leven van een jongen man, die aangezien hij onder geen... van anderen wenschte te staan, zijn eigen weg... volgen.

Het leven als een Hindoe onder den druk van de... moeilijk uit te voeren godsdienstige voorschriften, brengt Gora op het terrein der actieve politiek.

Het drukkend optreden en de weinige oprechtheid... de politie, wekt zóódanig zijn toorn op, dat hij... verkeerde maatschappelijke handelingen pleegt,...

...teengevolge in de gevangenis terecht komt en na... eindigen van zijn strafzucht zich opwerpt als leider... allen, die zich ontstemd gevoelen over de hande... van het bestuur.

...als leider geëerd door zijne stamgenooten, komt... tot de ontdekking, dat hij van Iersche afkomst... met het gevolg, dat hij als Hindoe niet meer kan... nemen aan de beweging, die de bevordering van... groothed van het land beoogt.

Het boek is een bron voor de kennis van de volks... waken in Engelsch-Indië, handelt verder over be... godsdienst, stamverhoudingen, enz., doch tevens... er uit haat tegen justitie en politiek.

zij dus met het mindere tevreden, dat naar schrijver... vertrouwt, bruikbaar zal blijken te zijn voor wie zich... wil oriënteren omtrent hetgeen over dit land en volk... is geschied.

Daar tot Sumatra's Westkust tot 1906 ook de resi... dentie Tapanoeli heeft behoord, moest het opschrift van... de rubriek A wel luiden, zooals is aangegeven. Daardoor... was het tevens wel eens moeilijk een juiste scheidings... lijn te trekken tusschen de verschillende rubrieken, met... name tusschen A en C. De gebruiker van het overzicht... hield hiermede rekening.

De volgorde is in het algemeen chronologisch. De ge... vallen, waarin daarvan werd afgeweken, spreken voor... zich zelve en behoeven dus geen nadere verklaring. Het... overzicht loopt tot en met 1922.

Aan het register is alle zorg besteed. Ofschoon mis... schien overbodig, zij er toch met nadruk op gewezen, dat... het register betrekking heeft op dit boekje zelf en niet... alle zaken kon vermelden, in de opgenomen werken be... handeld. Daarvoor zie men de registers (soms zeer uit... voerige, bijv. die op het werk van Alfr. Maass) op de... werken zelve. En voorts dienen daarvoor de algemeene... rubrieken als adat, geschiedenis, geographie, enz. enz. Waar voorts alle opgenomen literatuur op Minangkabau... (Sum. Westkust) betrekking heeft, zijn dan alleen deze... woorden in het register vermeld, als zij in den titel van... boekwerk of tijdschrift-artikel voorkomen. Ditzelfde... geldt ook van de meeste andere aardrijkskundige namen... als Agam, Korintji, Djambi, enz. enz.

Met het bijeenbrengen en systematisch ordenen van... hetgeen over het Minangkabausche gebied is geschre... ven heeft de hr. Joustra ongetwijfeld nuttig werk ver... richt.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 44. De suikerindustrie van Brazilië, door Dr. H. C. Prinsen Geerlig. I. Geographisch en historisch overzicht. H. Rietcultuur en suikerfabricatie. — Productie van inlandsche rubber in Nederlandsch-Indië. — Kultuurberichten. (Mogelijkheid van nieuwe cultures ter Oostkust van Sumatra). — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen zóómede de overige vaste rubrieken. — De afd. Handelsmuseum van het Kol. Instituut geeft recente literatuur over economische onderwerpen, delfstoffen en metalen, nijverheid, brandstoffen en waterkracht, diversen.

Indië. Geïllustreerd Tijdschrift.

Afl. 16. Het zieleleven der Indonesiërs (vervolg), door N. — Het grijze huis (het „Just”-verblijf van den oud-Indischen militair te Putten), door Kees R. van Hoek. — Op weg naar Patjitan, door P. S. — Van eene Chineesche boschexploitatie in onzen Archipel (zgn. panglong). — Vijde koloniale vakantie-cursus voor geografen.

Aesthetiek en oorsprong der Hindoe-kunst op Java.

Onder dezen titel is (bij G. C. T. van Dorp en Co. te Semarang) een geschrift verschenen, geschreven door Prof. C. P. Wolff Schoemaker te Bandoeng.

De schr. tracht hierin de hypothese van Dr. F. D. K. Bosch dat Javanen de scheppers zouden zijn der Hindoe-monumenten op Java te weerleggen. Hij betoogt dat diens bewijsvorming te willekeurig is en berust op onjuiste uitspraken. Deze acht Prof. de W. S. in strijd met alles wat de anthropologie, het onderzoek van erfelijkheid en rassengedaaftheid, de kunstgeschiedenis, de vormvergelijking, de stijl en ten slotte de latere kunstinstincten ons leeren. De schrijver blijft de opvatting huldigen, dat niet Javanen, doch Hindoe's de kunstenaars waren van de monumenten in Midden-Java.

Een nadere bespreking dezer belangwekkende publicatie mag men zeker tegemoet zien in de rubriek Kunstnijverheid van dit blad.

Nieuwe publicatie van den Dienst van den Mijnbouw in N.-I.

Bij de Landsdrukkerij te Weltevreden verscheen No. 1 der „Wetenschappelijke Mededeelingen” uitgegeven door den Dienst van het Mijnwezen.

De publicatiën zullen op ongeregelde tijdstippen uitkomen en betrekking hebben op Indische geologie, palaeontologie, petrografie, mineralogie, hydrologie en verwante wetenschappen. De uitgave is ontworpen om tegemoet te komen aan de van tijd tot tijd blijvende wenschelijkheid om resultaten van speciaal-wetenschappelijke studiën, welke met beschrijvingen der uitkomsten van mijnbouwkundig-geologische onderzoekingen slechts betrekkelijk los samenhangen, spoediger te kunnen publiceren dan mogelijk is indien op de verschijning van het Jaarboek van het Mijnwezen moet worden gewacht.

Het eerste Nr. bestaat uit een tweetal geïll. bijdragen, getiteld: Zur Geologie des Vogelkop (N. W. Neu-Guinea),

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant le Rang. 131

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electriche Verlichting - Centrale Verwarming
Electriche Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

Maison H. SIMONS

Mantel- en Costuum-Magazijnen
HEULSTRAAT 13 naast „BOEATAN”
NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere
Dames-Confectie

STEEDS HET NIEUWSTE
BEKENDE SOLIDE GENRES
BILLIJKE PRIJZEN

BESCHIKBAAR.

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangetast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen

Het Ideaal voor de Tropen FONDERIE'S STAALWARENHANDEL

Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Galeries de France

Zooals regel is bij zich sterk uitbreidende steden houdt de oprichting van werkelijk flinke magazijnen, in de nieuwere gedeelten van zoo'n stad geen gelijken tred met deze uitbreiding. Zoo komt het voor dat een wijk, welke een bevolking telt van 30 tot 40.000 menschen geen behoorlijk geoutilleerd damesmodemagazijn heeft, o.a. het Valkenbosch-, het Boomen- en Bloemenkwartier miste een dergelijk magazijn. Dit is dan ook de voornaamste reden waarom de Heer Schild besloot een damesmodemagazijn aan de Fahrenheitstraat te openen.

Een dergelijk magazijn kan echter in een buitenwijk alleen bestaan als het aan de volgende eischen kan voldoen, t.w.:

Etalage en inrichting moeten aan hooge eischen voldoen, terwijl speciaal de inrichting zich door een zekere intimiteit moet kenmerken.

Het personeel moet volkomen berekend wezen voor zijn taak, een taak die veel zwaarder is dan wanneer zij als bediende in een der groote magazijnen in de binnenstad werkzaam zijn.

De keuze in de diverse afdelingen moet minstens zoo groot zijn als die van de magazijnen der binnenstad.

De kwaliteit der goederen moet eerder beter en de prijzen absoluut minder zijn dan de binnenstad vraagt.

En ten slotte mag een dergelijk magazijn zich niet toeleggen op artikelen welke als massaproduct vervaardigd worden, doch zij moet haar damescliëntèle de verzekering kunnen geven dat b.v. van elke japon die aanwezig is, slechts enkele stuks geïmporteerd werden, zoodat een dergelijk stuk apart is en blijft.

Wat de inrichting betreft, een onzer heeft zich hiervan op de hoogte kunnen stellen en wij meenen dat de heer S. volkomen aan bovengenoemde eischen zal kunnen voldoen. Zij nog vermeld dat het magazijn 4 afdelingen telt, zijnde: damesconfectie, hoeden, kousen en handschoenen, en lingerie's, allen met zeer uitgebreide sortering.

Galeries de France kan met recht een aanwinst voor de wijk genoemd worden.

LEDEN VAN DE VER. „OOST EN WEST”

hebben op vertoon van hun Lidmaatschapskaart toegang tot de Clublokale Restauranten Leeszaal van de Amsterdamsche Burgerwacht, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West aantreffen.

s

Literatuur-Overzicht.

Overzicht der literatuur betreffende Minangkabau.

Als tweede uitgaaf van het Minangkabau-Instituut verschenen een door den Archivaris van dat Instituut, den Heer M. Joustra, bewerkt overzicht der literatuur over Minangkabau.

Met de verschijning van dit werk wordt de rij der bibliographiën die op Nederlandsch-Indië betrekking hebben alweer met een vermeerderd.

Van de Balaklanden verscheen in 1907 een literatuur-overzicht door M. Joustra, als welks aanvulling men de literaturopgave in den „Batakspiegel” kan beschouwen. Sindsdien kregen wij een bibliographie over Bali Lombok van C. Lekkerkerker (1920), het 1e deel van literatuuroverzicht (lopende tot 1915) over geheel Sumatra, door J. W. J. Wellan en O. L. Helfrich (1923), een anthropologische bibliographie van Nederlandsch-Indië door prof. dr. J. P. Kleiweg de Zwaan (1923). En een overzicht der literatuur betreffende Minangkabau van Joustra.

De schrijver laat een woord ter inleiding voorafgaan, waarvan we hier een dankbaar gebruik kunnen maken. Overwegingen van practischen en financieelen aard worden er toe geleid dat dit werk niet zoo uitvoerig is worden als het verdienstelijk geschrift van Lekkerkerker over Bali, dat overigens als model schr. steeds voor oogen heeft gestaan.

Het omvat drie rubrieken: A. Afzonderlijke geschriften uitsluitend of overwegend op Minangkabau betrekking hebben (deze rubriek telt slechts 64 Nrs.). B. Artikelen in tijdschriften en periodieken (met niet meer dan 651 Nrs.). C. Geschriften en tijdschriften, waarin tusschen andere, ook gegevens op Minangkabau betrekking hebbende, voorkomen (148 Nrs.).

„Minangkabau” wil hier practisch zóóveel zeggen als tegenwoordige gewest Sumatra's Westkust zonder de Malakalanden. Een enkel geschrift heeft ook betrekking op de grensstreken, terwijl voorts een paar werken zijn vermeld, die over de Minangkabauers van het schier geheel Malaka handelen. Er is onloochenbaar verband tusschen Minangkabau en de Maleische landen in 't algemeen (men zie bijv. de studie van dr. Rouffaer in „Bijdragen” van het Kon. Inst. enz., van 1917), maar het is verder deze zaak buiten beschouwing gelaten. Dan ware een opgave van de literatuur over alle landen het noodzakelijk gevolg geweest; en zóó zou gevoerd hebben tot een zóó omvangrijken arbeid, dat het nog van bezwaren van anderen aard), dat het verschijning nog tijden op zich had moeten laten, wellicht niet mogelijk zou zijn gebleken. Men

No. 1 is het in 1920 verschenen boek: Minangkabau. Overzicht van geschiedenis en volk, door M. Joustra. (Leiden, L. H. Becherer) in atlas en kaart. Reeds in 1923 kwam van dit boek een tweede, bij de druk uit bij M. Nijhoff te 's-Gravenhage.

CASTRICUM N.H.

Mooie Duin-Wandelingen

Hotel „DE RUSTENDE JAGER”

Pension f 3.50 per dag.

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & Co

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilsheweg - Telefoon 1641

Filialen:
ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BOULANGERIE - VIENNOISE

Speciale Broodbakkerij

Firma Joh. van Gemert Jacobs
GROOTE STRAAT 15 - TELEPHOON 1558 - NIJMEGEN

Eenigst adres voor **Hollandsche, Fransche en Duitsche Broodsoorten** Wagens in alle wijken.

BAILMANN & Co

GROOTE MARKT 13-14-15
NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres voor
MANUFACTUREN DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441
NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's
Zeer gemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPAREREN - VERHUREN - INRUILEN

BESCHIKBAAR.

ANTOON PEPPERZAK,
BROERSTRAAT 11 TELEFOON 1898
NIJMEGEN.

„BALLY” SCHOENEN
IMPORTÉ DE SUISSE.

J.H. KAPPÉ NIJMEGEN
BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJNSTRAAT 15-17 - TELEF. 2336
Alle soorten **Brandstoffen** prima en tegen concurrerende prijzen

B. G. TAL, Accountantskantoor

Stille Veerkade 24 's-Gravenhage
Telefoon 16110 en 16111

Contrôle, bijwerken van administraties
Behandeling van belastingzaken

ADVIEZEN, OP BEDRIJFS-ECONOMISCH GEBIED

van F. Broili; en De foraminiferen uit het tertiair van Java (I), door I. M. van der Vlerk.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.
Hoofdzakelijke inhoud van No. 13 (27 Sept.). De Soekaboemische en Rubberplantervereniging (bespreking van de markt-positie van Java-thee). — De bevolking en de wadoeks door ir. P. de Gruyter (vervolg). — Gemengde houtbedrijven. — Landbouwzaken in den Volksraad (vervolg). — Sprokkelingen uit de buitenlandsche pers. — Algemeen Proefstation A. V. R. O. S.

De West-Indische Gids.
Jhr. L. C. van Panhuys opent de Nov.-afl. met een belangwekkende bijdrage over Willem Benjamin van Panhuys, in de jaren 1815—16 gouverneur-generaal van Suriname, welke bijdrage tevens een indruk geeft van den toestand waarin de Kolonie zich in de eerste jaren van de 19e eeuw bevond. Een Naschrift bevat o.m. de briefwisseling tusschen den Nederlandschen en den Engelschen gouverneur van Suriname bij de terugkeer van de kolonie in 1816. — Mr. B. de Gaay Fortman wijdt eene nabetrachting aan de behandeling der Curaçaosche begroting voor 1924. — Overigens bevat deze afl. een rubriek boekbespreking en bibliographie.

De economische toestand van Curaçao in 1923, door A. B. J. Prakken. (Econ. Ber. 1924, No. 10).

De handel van Australië met Nederlandsch-Indië, door Consul-Generaal P. E. Teppema. (Econ. Versl. 1924, bl. 340).

De werkstakingen onder het niet-Europeesch personeel in de suikerindustrie op Java in 1923, door Mr. J. J. Tichelaar. (Arch. Suikerind. 1924, bl. 917).

De zwavelwinning in Ned. Oost-Indië (Pharm. Weekbl. 1924, bl. 1105).

Bescherming van paradijvogels. (Levende Nat. 1924, bl. 186).

De watervoorziening van landelijke ondernemingen, door W. H. Brandenburg. (Locale Belangen, 16 Sept. '24).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers 1924, No. 39. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden. Weltevreden).

Handleiding voor de Deli-tabakskultuur, door D. J. Sanders, oud-administrateur bij de Deli-Batavia Mij., gediplomeerd landbouwkundige. Met illustraties. (Amsterdam, J. H. de Bussy).

De Indische Begroting voor 1925, door Joh. J. B. (De Vrijheid, 29 Oct. '24).

Termijnhandel op Java (in verband met den chaotischen toestand ten opzichte van den koffiëhandel), door Th. G. H. Stibbe. (Econ.-Stat. Ber., 29 Oct. '24).

Handboek der postwaarden van Nederlandsch-Indië. (Tekst in de Duitse, Engelse, Fransche en Nederlandsche taal). Uitgegeven door de Nederlandsche Vereniging van postzegelverzamelaars. Deel II. (Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen).

Oemar en Min in de desa. Leesboek voor de Indische scholen, door R. A. H. Thierbach. Geïllustreerd door C. Jetses. (Groningen, J. B. Wolters).

Jaarboek van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel in Nederlandsch-Indië 1923. (Weltevreden, Landsdrukkerij).

Eerste begin van den R.K. Godsdienst op de Kei-eilanden. Naar herinneringen van Justinus Melau, van den stam der Renjoets, te Langgoer, beschreven door Pr. J. v. d. Bergh. Vervolg. (Annalen Missiehuis Tilburg, Nov. '24).

Vroolijke Oostinje-reis, door S. Kalf. (De Ind. Verlofganger, 31 Oct. '24).

Het Ned.-Indisch Wegcongres te Bandoeng (23—25 Juni), door ir. A. Groothoff. (Ingenieur, 1 Nov. '24).

Gedachten en gedichten, door A. W. Marcus. (Paramaribo, H. B. Heyde).

Neger-Engelsche spreekwoorden (Odo's). Opnieuw verzameld. 1e Aflevering. (Paramaribo, H. B. Heyde).

Suriname.

„De West” van 7 October schrijft:
„Met de Prins der Nederlanden is heden hier aange-

Y. J. VAN BEEK

NIEUWE MOLSTRAAT 35 — DEN HAAG
WASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING
MET AFDEELING CHEMISCHE WASSCHERIJ
SPECIALE PRIJZEN VOOR VERLOFGANGERS

WEEFSCHOOL „SMEDA”
MARGARETHA VERWEIJ
AMSTERDAM DEN HAAG BLARICUM
Handweefwerk Egyptisch vlechten
Raffia werk
LESSEN EN CURSUSSEN

komen de heer Peil, een Engelsch geoloog, uitgezonden vanwege het Syndicaat Koker voor petroleum-onderzoek in Suriname. Met de Calypso wordt Woensdag tweede geoloog verwacht thans werkzaam in Venezuela bij het petroleumbedrijf, terwijl later nog een derde geoloog wordt verwacht.

Het is te hopen, dat dit de inleiding mag zijn tot ernstig onderzoek naar de aanwezigheid van petroleum in den Surinaamschen bodem, een vraagstuk waaromtrent de meeningen zoozeer verdeeld zijn tot dusver.

De ingenieur van Reigersberg Versluys, die de leiding had bij den bouw van den Surinaamschen spoorwagemeende, toen hij in Indië later in een petroleumonderzoek verioefde, dat de formatie daar veel had van Suriname, zoodat hij de kans op het vinden van petroleum in Suriname geenszins uitgesloten achtte. Als meende hij echter geen bepaald oordeel te mogen spreken. Nochtans vond men het de moeite waardig zake het oordeel in te winnen van den mijningsingenieur Middelberg, den leider der Mijnexploratie van Guayana nementswege in Suriname. Deze deskundige bleek optimisme van den heer van Reigersberg Versluys te deelen. Integendeel, meende hij, dat er, gezien bodemgesteldheid van Suriname, weinig kans bestond om daarin petroleum te vinden in ontginbare hoeveelheden. Dezelfde meening was de mijningsingenieur De Boer toegegaan, die eenige jaren in Suriname verioefde onderzoek naar bauxiet. In de laatste maanden van 1922 werd een bezoek gebracht aan de kolonie door den ingenieur Wing Easton, uitgezonden door een Nederlandsch concern, wiens rapport naar gezegd wordt al ongunstig zou luiden.

In weerwil van dit alles, bleven anderen overtuigd dat petroleum in ontginbare hoeveelheden te vinden moest zijn in Suriname en werden pogingen tot het vinden van sporen daarvan op kleine schaal voortgezet.

De gouverneur van Suriname is blijkbaar van oordeel dat dit onderzoek niet zonder succes is geweest. Wat in een rede in de koloniale staten, constateerde Zijne Excellentie, dat er petroleum hier gevonden was.

Op dat oogenblik was reeds aanhangig de aanvraag van den heer B. Koker Jzn., om hem vergunning te verleenen tot boringen naar petroleum, met, bij wege van een monopolie voor de ontginning van het product.

Die vergunning is thans verleend en, als reeds meld, de eerste geoloog voor het onderzoek is heden de kolonie aangekomen.

De heer Koker, die ons heden een onderhoud stond, verklaarde vol goeden moed te zijn. De kundigen (onder wie ingenieurs van het Amerikaansche Geological Survey Department) achten de reeds verrigden aanwijzingen voldoende om te verwachten dat de boringen succes zullen leveren. Alvorens echter tot dit zeer kostbare werk over te gaan, zal een onderzoek naar de bodemgesteldheid van Suriname worden ingesteld. Dit is het doel van de drie geologen, die vermoedelijk vier of vijf maanden aan het onderzoek in onze binnenlanden zullen besteden. Daarna keeren zij terug naar Engeland en zal, op grond van het uit te brengen rapport, beslist worden of boringen rechtvaardig zijn.

Uit deze mededeeling blijkt, dat het voorloopig niet het omvangrijke werk der boringen is wat ondernomen wordt, maar een onderzoek aan de oppervlakte, zij het ook met kleine boringen (handboringen). De arbeiders zijn voor dit onderzoek niet noodig. Men heeft reeds een twintigtal manschappen naar het binnenland gestuurd, om op verschillende punten kampen te slaan. Vermoedelijk zal men met dit aantal kunnen volstaan voor de werkzaamheden die daar zijn, als kappen, transporteeren van bagage en gereedschappen, kampbouw, enz.

De heer Koker verklaarde, dat het door hem gevormde consortium een Engelsch syndicaat is, geheel onafhankelijk van bestaande petroleumtrusts.

Om aan de voorschriften der wet te voldoen, werd hier ter stede worden opgericht de naamloze vennootschap Eerste Surinaamsche Petroleum Maatschappij.

Transport. De West van 3 October meidt: De Simaoer kwam Woensdagmiddag en meerde manoeuvrerend — den volgenden ochtend aan Waagsteiger, die zeker niet voor zulke groote bestemd is. Het schip bracht mede 431 Java'sche mannen, 170 vrouwen en 23 kinderen. De gezondheidstoestand was zoo gunstig, dat geen der immigranten het hospitaal behoefde te worden opgenomen.

De reis was voorspoedig: 38 dagen van Java naar Suriname. Twee dagen na het vertrek werd een onthoud ondervonden door het breken van een schroefbladen.

„Hollandia” Drogisterij
2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag
bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschiktste adres voor Uw **Chemicaliën, Verbandstoffen, Specialiteits-geneesmiddelen, enz.**

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844

'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES en KOLONIALE WAREN

Onderweg is eene vrouw krankzinnig geworden en in verspannen toestand aan hartverlamming bezweken. De immigranten verklaarden tevreden te zijn over de behandeling gedurende de reis.

Begin December wordt de Buitenzorg verwacht, met ongeveer 400 Javaansche immigranten.

De Simaloer is een dag na aankomst vertrokken naar Barbados, om kolen en water in te nemen, waarna de reis wordt voortgezet naar Boston en New-York. Kapitein aan boord is de heer Egmond, een neef van den weiger hier welbekenden kapitein op een der bacoven-voeren.

De Simaloer heeft geen passagiers voor Suriname gebracht, noch van hier medegenomen.

Volgens „De West” van 3 October is de padioogst begonnen. Voor de kleine landbouwers, die door de onvroegte verschrikkelijk gebrek hebben geleden, is dit een uitkomst. De oogst belooft goed te worden. Voor de rijkere alleen schat men de opbrengst op acht miljoen gram padi, bijna het dubbele van het vorige jaar.

Nawa Yuga Oeday. De statuten zijn afgekondigd van de nieuw opgerichte Hindostansche vereniging Nawa Yuga Oeday (Aanvang van een nieuw tijdperk). De vereniging stelt zich ten doel, de belangen der geheele Hindostansche bevolking in Suriname op gebied met gelijkelijk eerbiediging van alle godsdienstige overtuigingen.

Naar „De West” van 3 October verneemt worden Surinaamsche jubileumzegels van f 2.50 thans in de Verenigde Staten reeds verkocht voor vijf dollars per dozijn.

Wat had het voor het noodlijdende Suriname een uitkomst kunnen worden, als men, in plaats van al de jubileumzegels te vernietigen, deze met verschillende waarden in verschillende kleur overgestempeld had. Aan de postzegelverzamelaars over de gehele wereld had men daarmee een genoegen gedaan. Dat nu (na hetgeen hier gebeurd is met de Blueband-stempels) met de waardigheid van den Nederlandschen Staat zou strijden, is humbug. Hoeveel postzegels zijn er in den laatsten tijd niet van opgedrukt worden!

Op 24 October heeft de oud-gouverneur Staal te Arnhem, in Irene, een lezing gehouden ten bate van het protestantsche lepra-asyl Bethesda in Suriname. Het was een warme opwekking om hulp te verlenen. De lezinggever in de „Arnhemsche Courant” van 25 October acht het dubbel jammer dat er zoo heel weinig belangstelling bestond voor de lezing. Wij vertrouwen dat de oud-gouverneur hierin geen aanleiding zal vinden om zijn edelmoedige pogingen te staken.

In de literatuur-opgaven van het „Koloniaal Instituut, Afdeling Handelsmuseum”, overgedrukt uit de Indische Mercurius van 17 October, lezen wij de mededeeling dat het Dept. of Agriculture te Washington reeds heeft grote hoeveelheden plantmateriaal van *Centropogon Kurzil* (Chaulmoogra) ter beschikking gesteld van de Gouvernemenen van Centraal- en Zuid-Amerikaansche Staten. Wij vertrouwen dat het landbouwdepartement in Suriname hiermede zijn voordeel zal doen.

Voordrachten over Suriname zijn gehouden: te Gouda voor de Winkeliersvereniging, door den heer Hilman, directeur voor het Centraal Bureau voor de Indische Mercurius, die geruimen tijd in Suriname gewoond heeft. (Zie het verslag in het „Dagblad van Gouda” van 30 October).

te Rotterdam voor het Departement Eelde van de Maatschappij tot Algemeen door den heer P. A. Camphuis te Rotterdam, die in het begin van dit jaar met de K.W.L. Mail een vacantiereis naar West-Indië had gemaakt. (Zie het verslag in het „Nieuwsblad van het Noorden” (Groningen) van 24 October).

Van de hand van oud-gouverneur Staal in „De Amsterdamer” van 24 October een voortreffelijk artikel: „Nederlandsche en Surinaamsche”, een cri de coeur. Wij knippen daaruit:

De Reggering kan rechtstreeks niet afdoende hel-

Haagsch Instituut voor Handeloopleiding
AZALEASTRAAT 51 — 's HAGE

Mondelinge en schriftelijke cursussen
Boekhouden voor examens en practijk - Staats-huishoudkunde en Statistiek M.O. - Staatsinrichting M.O. - Nederl., Fransche, Duitsche en Engelsche correspondentie
Methodisch spreken.

UITSLUITEND BEVOEGDE LEERKRACHTEN

Familiewasscherij van den Eersten Rang
Firma G. HILBERINK Sr. - Apeldoorn
OPGERICHT 1870 TELEFOON 582

Heider waschgoed - Minimum slijtage
Concurrerende prijzen Geen vermissingen
Chloor wordt niet gebruikt voor het bleeken

VRAAGT GRATIS PRIJSCOURANT EN INLICHTINGEN
Verzending door het geheele land

pen. Zij houdt de huishouding in orde, zoo goed en zoo kwaad als het gaat. De Nederlandsche wetgever staat elk jaar het noodige geld toe om het gat in de middelen te dempen. Maar met dat al komt Suriname geen stap vooruit. Nederland zelf moet toespringen. Met kennis, kapitaal, energie, ondernemingsgeest, menschen.”

„De daad, waarop Suriname wacht, is die van den kundigen, energieken, kapitaalkrachtigen landbouw-ondernemer. Het is een eisch, dat die komt — en spoedig; het zal de opheffing zijn uit het verval”.....

„Dat Nederland aan Suriname kan geven wat het behoeft, mag niet betwijfeld worden. Wat heeft het Oost-Indië niet verschaft! Het is, in vergelijking daarmee, slechts zeer weinig wat Suriname noodig heeft.”... Zal ook deze stem zijn die eens roependen in de woestijn?

De tijd dringt.

In „De Telegraaf” van 2 November een foto van de begrafenis van Mr. Riefberg, den onlangs overleden waarnemend Gouverneur van Suriname.

De heer Van Kol heeft bedankt als lid van de Eerste Kamer. Wij behoeven niet te verzekeren dat dit besluit van den wakkeren kampioen voor de West-Indische koloniën met groot leedwezen aldaar vernomen zal worden.

In „De Telegraaf” van 2 November spreekt de heer Schaper een afscheidswoord over zijn partijgenoot.

Curaçao.

Welvaart.

Onze lezers zullen in dit blad weer een aantal berichten vinden van bijzondere betekenis voor de economische ontwikkeling van Curaçao. Petroleum, Scheepvaart, Fosfaat, alles brengt geld in de koloniale schatkist en geeft velen handen werk. Ook voor Aruba een gunstig bericht. Wij laten het hier volgen:

„Het staat vast, dat het doel van de reis van den heer W. Clark naar Aruba met succes bekroond is.

De heer W. Clark heeft bij het Gouvernement alhier concessie aangevraagd voor het bouwen van petroleum-tanks en een raffinaderij op de gronden van *Boca San Nicolas*, gelegen aan het Lagoen aan de Zuid-Oostkust van Aruba, ongeveer op de helft van den afstand tusschen *Sabaneta* en *Cero Colorado*. Die concessie-aanvraag is naar Holland opgestuurd en daarop is reeds Woensdag telegrafisch een toestemmend antwoord ontvangen. Het is dus zeker, dat de *Lago Petroleum Co.* weldra, misschien reeds tegen het einde der volgende maand, haar voorbereidende werkzaamheden op Aruba zal beginnen.

Vooraleer daar echter een of meer petroleumtanks voltooid zijn, zal de opslag van ruwe olie uit Maracaibo voorloopig in een groote tankboot plaats hebben, die door kleinere tankboten geregeld bijgevuld wordt.

Ook de verbreding en uitdieping van het Lagoen en den ingang daarvan tegenover *Boca San Nicolas* zal zoo spoedig mogelijk worden ter hand genomen. Daarvoor moeten natuurlijk eenige groote baggermachines overkomen.”

Als men nu maar een ding niet vergeet, n.l. dat door al die dingen de levensstandaard in het algemeen stijgt, o.a. ook doordat de huizenhuur veel hooger wordt. Als men in dit opzicht den toestand van nu vergelijkt met dien van b.v. 10 jaren geleden, ziet men duidelijk het grote verschil. En reeds toen waren de ambtenaarsalarissen veel te laag in verhouding met den levensstandaard, omdat men het sprookje vertelde van de gulden op Curaçao, waarmee men zoo ongelooflijk veel kon doen. Herziening van de vaste inkomens, in het bijzonder van de uit Holland gekomen ambtenaren, is dan ook dringend noodig.

De geldmiddelen.

Het tweede kwartaal 1924 was prachtig. De belastingen brachten f 135.000.— en de andere middelen f 30.000.— meer op dan in het overeenkomstige tijdvak van 1923, of wel achtereenvolgens f 71.000.— en f 55.000.— meer dan de halve raming voor 1924. Over het 1e halfjaar 1924 was de opbrengst f 1.107.783.—, d.i. f 173.000.— meer dan in het 1e halfjaar 1923 en f 133.000.— boven de halve raming voor 1924.

Spaarbank.

Zoo men uit de spaarbankcijfers gevolgtrekkingen maken mag omtrent den welstand der bevolking, dan

Vleeschhouwerij en Spekslagerij
annex Fijne Vleeschwaren
Danckertstraat 62 hoek 2de Sweelinckstraat
DEN HAAG - TEL. 35975

Levert uitsluitend eerste kwaliteit
versch RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH
tegen sterk concurrerende prijzen.
Aanbevelend: C. D. WESTPHAL.

GALERIES DE FRANCE
FAHRENHEITSTRAAT 745
Bereikbaar met Lijn 3-7-12

AFDEELING
DAMESKLEEDING
LINGERIES
HOEDEN
EN KOUSEN

NIJMEGEN

GEBRS v. WOERKOM
TELEFOON 117 .: NIJMEGEN

KOLONIALE WAREN, COMESTIBLES,
DELICATESSEN. - ALLE INDISCHE
RIJSTAFEL INGREDIËNTEN. SAM-
BALLANS-ATJARS, BOEMBOES, KROEPOEKS enz.

MEUBELLEN

voor elken stand, voor elke beurs
en in alle stijlen

Meubelmakerij P. H. VERSTEGEN
Platenmakerstraat 7 - NIJMEGEN - Ziekenstraat 16

Effecten- en Wisselbank Bouvy

Lange Burchtstraat 14 - Nijmegen - Telef. 2480 en 2481

EFFECTEN - COUPONS - ASSURANTIËN
DEPOSITO'S met EFFECTEN-ONDERPAND
op nader overeen te komen voorwaarden

BRANDKLUIS - INCASSI - VREEMD GELD

Piano's

Orgels

C. A. J. VAN KALMTHOUT

Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562

Bisschop Hamerstraat 1-1a

Vleugels

Kunstspelpiano's

BRANDSTOFFENHANDEL
2e Walstraat 102 - Telef. 1079

HANDEL IN ALLE SOORTEN

BRANDSTOFFEN

TEGEN SCHERP CONCURRERENDE PRIJZEN

F. L. VAN WEZEL

NIJME. GOEDERENVERVOER

WILLEM v. WEZEL

V. d. Havestraat 2-4 .: Telefoon 2670 .: NIJMEGEN

VERHUIZINGEN - DIENSTVERRICHTING - GARDE-MEUBLES

WIELRIJDERS!!

Koopt uw Motoren, Rijwielen & Onderdeelen bij
GEBR. DE KONING
Den Haag, Weimarstraat 62.

Hoofdvertegenwoordiger der
SIMPLEX Rijwielen en Motoren.
REPARATIE-INRICHTING
Zendingen naar O. en W. - Vraagt conditiën.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor
Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en
gemeubileerde perceelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

„DE STAD UTRECHT“

OUDE GRACHT 194 TELEFOON 4198
bij de Gaardbrug, einde Lijnmarkt.

Glas, Porselein en Aardewerk
GRATIS VERPAKKING VOOR INDIË.
GARANTIE VOOR BREUK.

GEBR. GERLACH

VOORSTRAAT 51 TELEF. 3475
hoek Jansveld
UTRECHT

Dames- en Heeren-Kleermakers
Uniformwerkers

Uitrustingen
voor Oost- en West-Indië

NIEUW PARIJS

Langestraat 35 - AMERSFOORT - Tel. 308

Luxe- en Huishoudelijke Artikelen
Glas-, Porselein-, Aardewerk

SPEELGOED

Uitgebreide sortering tegen scherp
concurrerende prijzen.

HET ADRES voor H.H. Leden van „Oost en West“
WED. J. LOHMANN

Wissel In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië

Heerengracht 471 AMSTERDAM Telefoon N. 3290
CURAÇAO CARACAS VENEZUELA
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseringen
Handelsinformaties
Rembours- en
Document.-Crediet

geeft de staat der Koloniale Postspaarbank over Juli 1924 al zeer gunstige cijfers. In de geheele kolonie overtreft het aantal en de bedragen der inlagen de cijfers der terugbetaalde gelden; f 39.000.— werd ingelegd tegen f 4600.— terugbetaald. Slechts op St. Martin en St. Eustatius is meer terugbetaald dan gestort.

De Spaar- en Beleenbank van Curaçao

keert f 30.— dividend per aandeel uit; f 1649.— werd aan het extra-reservefonds toegevoegd.

Uit een door het bestuur ingesteld onderzoek is gebleken, dat 10 % van de waarde der verkochte panden de te maken kosten niet dekt en werd besloten ter voorkoming van verlies voortaan 13 % daarvan van de respectieve koopers voor onkosten te vorderen.

Uitvoercijfers.

De betekenis van de Cur. Petr. Mij. voor den uitvoer blijkt weer duidelijk uit de uitvoercijfers over het 2e kwartaal 1924. Van de waarde ad f 6.772.028.— voor den geheelen uitvoer komt f 5.602.033.— voor rekening van de petroleumproducten en f 261.282.— voor Curaçaosche artikelen, f 399.330.—, voor steenkolen, f 509.363.— voor fosfaat.

De Amigoe voegt hieraan toe:

Met de uitbreiding van het tankpark van de Isla, dat nog niet geheel voltooid is, wordt ook de productie der raffinaderij geleidelijk hooger opgevoerd.

Dit blijkt reeds hieruit, dat, volgens de statistieken van den uitvoer in dit nummer, de waarde van de uitgevoerde artikelen van de Isla in het eerste halfjaar van 1924 bedroeg ruim 10 miljoen gulden, terwijl de uitvoer van de Isla over het geheele vorige jaar even boven de 13 miljoen gid. liep.

Nog iets valt er op te merken.

Het vorige jaar bepaalde zich de uitvoer alleen tot de volgende artikelen: gasolie, gasoline, petroleum en residu.

Blijkens de statistiek in dit nummer zijn er dit jaar nog de volgende nieuwe producten bijgekomen: asphalt, Dieselolie en smeerolie, waarvan voor een aanzienlijke waarde werd uitgevoerd. Waarbij nog komt ruim 60.000 ton aan onverwerkte ruw-olie van Maracaibo, die naar buitenlandsche raffinaderijen verscheept werd."

De Hoeden-industrie.

Het gaat tegenwoordig slecht met de hoedenindustrie. Althans de hoedenvlechtsters klagen steen en been. La Cruz meldt, dat de prijs voor de gewone ordinaire stapelhoeden tegenwoordig 25 cts. per stuk bedraagt.

Voor twee hoeden hebben de vlechtsters voor 45 cts. aan stroo nodig, terwijl ze bij verkoop van die 2 hoeden daarmee 25 x 2 = 50 cts. ontvangen, zoodat er een winst van 5 cts. per dag overschiet, aangenomen dat zij zulke vlugge werkers zijn, dat ze twee hoeden per dag voltooien kunnen.

Dat is toch geen dagloon.

Bij zulke marktprijzen moet onze mooie volksindustrie noodzakelijk overstuur raken.

Zouden onze exporteurs in Amerika geen betere prijzen kunnen bedingen?

De Algemeene Ambtenaren-Vereeniging.

De stichting van den heer Scholtens, vroeger hoofd-onderwijzer alhier, is ter ziele.

De Algemeene Ambtenaren Vereeniging, waarvan hij tijdens zijn verblijf alhier de leider en de stuwkracht is geweest, is volgens advertentie in dit nummer, in de algemeene vergadering van Donderdag 25 September ontbonden verklaard. Ook het Voorzieningsfonds voor de Curaçaosche Ambtenaren dier Vereeniging verloor daarmede haar bestemming.

Er waren nog f 850.— in kas, welke bij besluit der Vergadering ter beschikking werden gesteld van het Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen.

Vrachtgoederen.

De Colonbooten van de K.W.I.M. hebben den laatsten tijd niet over gebrek aan vracht te klagen. De laatste boot, die hier vorige week aankwam, de van Rensselaer, was volgeladen en had nog zooveel goederen in Amsterdam achtergelaten, dat ook de Almelo (van 11.400 ton draagvermogen) bijna terzelfder tijd naar hier kon vertrekken.

Nog een Ijsfabriek.

Daar loopen geruchten, dat er, behalve de bestaande ijsfabriek, die met een machine van grootere capaciteit wordt uitgebreid, door een paar ondernemende heeren nog een andere ijsfabriek zal worden opgericht.

De vraag naar ijs is tegenwoordig zoo groot, dat de bestaande fabriek onmogelijk aan de eischen voldoen

C. C. BORSTEN + DEN HAAG

Drogisterij „Het Gouden Kruis“

Joan Maetsuyckerstraat 177 - Den Haag - Tel. 71924

Specialiteit in Verpakte Geneesmiddelen

Groote sorteer. Kruiden en Ziektenverplegingsartikelen
Wasch- en Poets-Artikelen. Kwasten en Borstelwerk
Alle soorten Recepten worden aangenomen.

EXPORT naar INDIË VERPAKKING ONDER GARANTIE

kan. Door de komende concurrentie zullen de mers wel het meest gebaat worden. (A. d. C.)

Uit den Verrren Vreemde.

Frankrijk erkent Sowjet-Rusland.

Frankrijk is nu ook over gegaan tot de erkenning Sowjet-Rusland de jure. Sedert een paar jaren een wensch in deze richting al uiting. Naar men had Poincaré zich de palm toegedacht ten deze breker te kunnen zijn, doch heeft hij in zijn kabinet bij den toenmaligen president der republiek Millerand niet voldoende instemming gevonden om het denkwijde te durven doorvoeren. Naar buiten verluide het steun van Frankrijk zal niet besluiten dezen stap te doen, van de financiële belangen van Frankrijk en van de Fransche houders van Russische schuldbewijzen zekerd zijn.

Herriot, die zelf Rusland bezocht heeft, deed reeds vóór zijn optreden als premier kennen, als stander van een andere manier van handelen, deze welke ook door MacDonald voor Engeland werd gestaan: Rusland eerst erkennen, met de bedoeling het voorbehoud, daarna o.m. over die financiële langten te praten.

Herriot heeft in de Monzie, die eveneens in Rusland geweest is, een bekwaam adviseur gevonden; hebben zij de zaak beredderd. En, juist op het oomblik dat MacDonald zich, door den uitslag van algemeene verkiezingen in Engeland, verstooten van kan Herriot aan de wereld de mededeeling doen van volbrachte erkenning van de Sowjet-regering. Nu Sowjet, de herhaalde voorspellingen en aanwijzingen van een onvermijdelijken, spoedigen val ten spijt, het bewind blijft, zal de daarmede gemoeid gaande gebied. Wie zich al de daarmee gemoeid gaande voerdeelen zou willen onthouden, op grond van gevoelde overwegingen, wordt toch tot toenaderen verplicht naijver op anderen, die zich die voordeelen niet o.zeggen. Zoo acht Frankrijk dan nu zijn beurt gekomen 't Wil ons voorkomen, dat de Britsche conservatie hun aanvallen op MacDonald zal zullen moeten geten, daar de handel van Groot-Brittannië niet achter zal willen blijven bij die van zijn mededingende Russische markten, als Frankrijk een overeenkomst sluit.

Intusschen moet het stuk, waarin de nieuwe overeenkomst tusschen Frankrijk en den Bond der Sowjetrepublieken wordt vastgelegd, nog opgesteld worden. De onderhandelingen zullen te Parijs gevoerd worden, de diplomatieke betrekkingen worden echedadelijk al hervat. Als waarschijnlijk gezant te Moskou wordt Jean Herbette, als gezant te Parijs Krassin genoemd.

Indachtig het verloop der zaken te Londen, mag geen te stellige verwachtingen hebben over den spoedigen afloop der Parijsche onderhandelingen. land is en blijft heel erg naar zich toerekenen, en met Moskou praat blijft altijd vreesachtig bedacht de adder in het gras.

MacDonald heeft voor de Britsche geldbeleggers Russische fondsen of ondernemingen maar weten te bedingen en dan nog onder belofte van leening, zoodat niet op Rusland, maar op Groot-Brittannië eigenlijk de kosten zouden drukken. Moskou liet trent deze bedoeling geen twijfel bestaan. Is voornemens te Parijs dezelfde practijk in toepassing brengen, dan is er weinig kans op een meer bevredigenden uitslag. Alleen de particuliere belangen Fransche aandeelhouders worden immers al geschat op ± 20 miljard goud-franken.

Hoe de eene zaak in de andere grijpt, kan hier weer blijken, dat er zijn, die de kans van een toebre van Duitschland tot den Volkenbond, waarvan afhangt voor den vrede in Europa, in verband brengen met den afloop van de Parijsche conferentie. ziet Moskou sterk naar de oogen, vindt Moskou aansluiting en toenadering tot West-Europa, Duitschland de kans niet willen aanvaarden om tucel deel te moeten nemen aan economische van den Volkenbond tegen Rusland, of om dan heid te moeten geven tot 't passeeren van zijn voor troepen bestemd om militaire Volkenbond tegen Rusland te gaan toepassen.

Gaat er zoo veel mee gemoeid, dat buiten de kwestie van 't treffen accoord zelf staat, en liggen moeij bijkomende kwestie nieuwe te overwinnen moeij heden opgesloten, in een opzicht laten de omstand

F. BARTELS,

Schenkweg 90 Den Haag.
DAMESKLEERMAKER EN BONTWERKER.
ONTVANGEN de nieuwste modellen
JAPONNEN, BLOUSES etc.

PIJNLIJKE VOETEN

Bankastraat 4p A. A. DE RIDDER Den Haag

Melkhandel „Archipel”

Sumatrastraat 32 (nabij de Bankastr.)

HET adres voor UW

Blueband 30 ct., Pionier 35 ct., Planta 30 ct. per pakje.

Alles prima kwaliteit en scherp concurrerend. Aanbevelend E. L. TINKELENBERG.

Berichten der Afdelingen.

Afdeling Apeldoorn:

INDISCHE LEERGANG.

Voor ongeveer een 40-tal belangstellenden (veel te weinig voor Apeldoorn) begon op 28 October Prof. Mr. J. C. Kielstra zijn cursus. Den eersten avond werd een schets gegeven van „De plaats van N.-I. in het wereldverkeer, voorheen en thans”.

Onze politieke richting moet zijn de andere koloniale mogendheden vrij te laten de natuurlijke hulpbronnen tot exploitatie te brengen, onder onze staatkundige leiding.

Zoo passeeren we de hoofdfeiten uit de economische geschiedenis, de Nederl. Handel Mij.; Cultuurstelsel; Agrarische wet; Suikerwet; Tarief van 1870.

In de beide volgende avonden zal prof. Kielstra meer in het bijzonder de XIXe Eeuw, met cultuurstelsel en agrarische ontwikkeling behandelen en daarna den tegenwoordigen tijd en de vooruitzichten.

J. C. BAARS.

AAN DE LEDEN DER AFDEELING APELDOORN.

Wij kunnen nog steeds niet veel doen. Het bestuur overwoog in zijn laatste vergadering contact te krijgen met buurtverenigingen en Beekbergen, tot het houden van een avond, bedoeld als kennismaking zooals we in Epe gehouden hebben.

J. C. BAARS.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur:

DE OOST EN WEST-MEDAILLE.

Den Heeren Secretarissen der afdelingen wordt beleeft verzocht om onder de leden hunner afdeling bekendheid te geven aan de bij het Secretariaat der Vereeniging, den Haag, Heulstraat 17, alsnog beschikbare exemplaren der Oost- en West-medaille (ter herinnering aan het 25-jarig bestaan der Vereeniging).

VOOR DE AFDEELINGSBESTUREN.

Door den Secretaris van het Koloniaal Onderwijs Congres is aan de Vereeniging welwillend aangeboden een aantal Stenographische Verslagen van het laatstelijk gehouden (3e) Congres te 's-Gravenhage op 23 en 24 April l.l. Indien de besturen der afdelingen prijs stellen op de ontvangst van een ex., gelieven zij zich daartoe te wenden tot den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag.

Van de Redactie:

VEREENIGING „SURINAME”.

Ter verbetering en aanvulling van het bericht in de rubriek Van Week tot Week in het Kol. Weekbl. van 23 October betreffende de nieuwe Vereeniging „Suriname”, kan het volgende worden medegedeeld: Op de door den „Bond van Surinamers in Neder-

Huishoudelijke- & Keukenartikelen

HAARDEN - KACHELS - FORNUIZEN KINDERWAGENS. :: LAGE PRIJZEN

JAN ZWENNES

Boekhorststraat 54a, DEN HAAG

TELEFOON 16875

Firma TH. A. KLINKHAMER BASTIAANS

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen

Verbandstoffen, Specialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

MEUBELHUIS „DE WEST”

COMPLETE MEUBILEERING

UITERST BILLIJKE PRIJZEN

DEN HAAG - WEST-EINDE 73

's-Gravenhaagsche Brandstoffenhandel

Firma M. EGG & ZOON

ELSTRAAT 24 Anno 1896 Telefoon 34843 Postgiro 53650.

UW aangewezen adres voor de levering van uitsluitend DE BESTE BRANDSTOFFEN tegen billijken prijs. — Leverancier van „Oost en West”

STOOMSCHOENFABRIEK

Firma Van der Linden & Musters

KAATSHEUVEL (Holland) - Tel. Interc. 1

FABRIKANTE VAN

Eerste klasse LUXE BURGER DAMESWERK

Merk „THE TO-DAY SHOE”.

Ringers Chocolate

1ste klasse Ned. Fabrikaat

RINGERS - Rotterdam Aikmaar

M. VESTER'S BEDDENMAGAZIJN

„DE WITTE ZWAAN”

Paul Krugerlaan 13 Tel. 34586 (bij de Loosd. Brug)

Meest vertrouwd adres voor Uw BEDDEN, MATRASSEN, Dekens.

BEHANGERIJ STOFFEERDERIJ

Alles eigen Fabrikaat.

Magazijn van

Heerenhoeden en Pelterijen

EDUARD PELGER

Prinsestraat 35 - Den Haag

Telefoon 13902

C. J. L. VERMEULEN'S

ONVERANDERLIJKE VERGROOTINGEN

KLAS WERK :: ZEER LAGE PRIJZEN

TOUSSAINTKADE 20

VERZENDING NAAR OOST- EN WEST-INDIË

HEEREN MODE MAGAZIJN
ANT. HÖNE
 FAHRENHEITSTRAAT 417 bij de Copernicuslaan
 Ruime sortering OVERHEMDEN, HOEDEN, DASSEN,
 TRICOT-ONDERGOEDEREN.

TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS** met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: *Parterre*: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; *1e Verdieping*: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; *2e Verdieping*: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast. W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

FIRMA H. MOLIER

BOEKBINDERIJ EN
 LINIËERINRICHTING
 HOUTMARKT 28-30

'S-GRAVENHAGE - TELEF. 10704

Melkrichting „DUINDIGT” Beekl. h. S ephensonstr. Tel. 34207
 Alkenboschlaan 200 - Tel. 32172

zijn de adressen voor

MELK, BOTER, KAAS, EIEREN, ETC.

TEGEN DE MEEST SCHERP
 CONCURREERENDE PRIJZEN

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

Hoogachtend, MELKINRICHTING „DUINDIGT”

PLAAT- en KUNSTHANDEL - SPIEGEL- en LIJSTENFABRIEK

P. J. CRAMWINCKEL Jr.

Den Haag, PIET HEINSTRAT 36, Telefoon 11906

Enorme keuze Gravures, Platen, Etsen enz.
 Encadrementen in alle stijlen. — BILLIJKE PRIJZEN
 Export naar de Indië. Vele attesten van Ind. fam. ter inzage

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD

VOOR UW

Reclamecampagne.

PAUL J. JACOBS :: DEN HAAG

2de Sweelinckstraat 73a, h. 2de v. Blankenburgstr.

HORLOGES, KLOKKEN, PENDULES, CARILLONS, ENZ.
 GESORTEERDE JAPAN- EN CHINA-AFDEELING

ATELIER VOOR ALLE REPARATIËN

EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

land” gehouden buitengewone algemeene vergadering op 13 October l.l. zijn de statuten van genoemden Bond herzien, gewijzigd en aangevuld en de naam veranderd in die van: Vereeniging „Suriname”.

Zoals uit de statuten kan blijken, zal de nieuwe vereeniging hoofdzakelijk ten doel hebben: in Nederland mede te werken tot den socialen en economischen bloei van Suriname, een geheel andere dus dan tot nu toe door den Bond van Surinamers werd nagestreefd. Een ieder, die het met het welzijn van Suriname oprecht meent en hiertoe ook wil medewerken, kan als lid dezer vereeniging toetreden.

Het bestuur is samengesteld uit de navolgende heeren: H. Corsten, Voorzitter; W. C. Clasener, Secretaris; C. L. Wong Lun Hing, Penningmeester; L. D. Petit, W. H. J. Liems, J. A. E. Tyndall, Leden.

Van het Informatie-Bureau:

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:

R. J. Prins, Egbert de Grootstraat te Noordwijk aan Zee, als gouvernementsaris bij den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst;

B. Robijns te Welsrijp (Fr.), als administrateur bij het Binnenlandsch Bestuur.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

19. Uitzending voor den Nederlandsch-Indischen Staatsdienst:

a. onderwijzer bij het m.u.o. (hoofdakte en akte wiskunde l.o. vereischt);

b. onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs;

c. twee verpleegsters, bekend met röntgenologie, zeven verpleegsters en drie verplegers voor het krankzinnigenwezen;

d. officier van gezondheid 2de klasse (in vasten en tijdelijken dienst).

20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:

a. hoofdonderwijzeres met akte Fransch;

b. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministerie van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A. B. (voor de betrekkingen genoemd onder 19, a, b en c), tot de 8ste afdeling (voor de betrekking onder 19, d) en tot de 10de afdeling (voor de betrekkingen onder 20).

Mutaties van 29 Oct. tot 5 Nov. 1924.

Nieuwe Leden:

Zijne Hoogheid Pakoe Boewono X, Soesoehoenan van Soerakarta.

Th. Lighthart, Directeur Javasehe Bank, Weltevreden, Koningsplein Zuid 13. f 25.—

F. van der Veen, Indoloog, Leiden, Oegstgeesterlaan 16a. f 2.50.

J. A. van Beusekom, Heemstede, Craynesterlaan 43. f 5.—

D. O. C. F. de Jonge van der Halen, Kapitein Generale Staf N.-I. L., Arnhem, Boulevard Heuvelink 151. f 5.—

R. ten Seldam, oud-Luitenant-Generaal-tit. N.-I. L., Den Haag, Valeriusstraat 81. f 5.—

H. F. Schröder, oud-Administrateur Suikerplantage, Den Haag, Stadhouderslaan 134. f 5.—

C. G. Sprenger, oud-Administrateur Indische Cultures, Den Haag, Prins Mauritslaan 23. f 5.—

H. L. Wajon, Ambtenaar In- en Uitvoerrecht, Den Haag, Willemstraat 20. f 5.—

J. P. Heijligers, Leeraar H.B.S. 5-j. cursus Stadhouderslaan, Den Haag, Stephensonstraat 44. f 5.—

R. J. Bouman, Den Haag, Cypresstraat 8. f 5.—

Mevrouw A. Schadee-Gehring, Den Haag, Anna van Buerenstraat 18. f 5.—

Mevrouw M. Soesman, Den Haag, Frankenslag 87. f 5.—

DAMES

welke hun haar een blijvende ondulatie willen geven
 prefereeren

JAC. BOSMAN, Coiffeur de Dames

FRED. HENDRIKLAAN 262 TEL. 52551

Haarwasschen, Manicure, Massage, Ondulation Marcel
 Prima Haarwerken

Mevrouw Boegborn, Den Haag, Archimedesstraat f 5.—

Mevrouw A. J. Ludwig, Scheveningen, Huize Rookkamer 66, Badhuisweg 58. f 5.—

Mejuffrouw L. Henny, Scheveningen, Gentschestraat 96. f 5.—

Mejuffrouw Louise den Hollander, Den Haag, Adriaan Pauwstraat 26. f 5.—

Dr. P. L. Lohr, wd. Administrateur s.f. „Djombang Djombang. f 10.—

Afschrijven.

Mevrouw A. J. B. Wattendorf-Hardy, Den Haag, Buitendijk 53 (overleden).

N. Dalmeijer, Haarlem, Koninginneweg 49.

J. Mullemeister, Heemstede, Kerklaan 222.

J. de Nijs, Gep. Hoofdopziener Mijndienst Bankwinst, „Villa Fernandi”, Avenue de Mon Lancy te Lausanne (overleden).

Adresveranderingen.

Mr. J. Schuitemaker, kapitein Inf., Amersfoort, Lange gracht 32, naar: Pieter Botlaan 32.

Mevrouw Fockema-Melster, Apeldoorn, van: Prins Mauritslaan 15, naar: Zwolsche weg 12.

M. A. van Heekeren, Redacteur a.h. Alg. Handelsblad, Amsterdam, van: Amstelveense weg 152, naar: Helmersstraat 9, bovenhuis.

H. Bossert, Gep. Onderluitenant O.-I. L., Amsterdam, van: Johannes Verhulststraat 113, naar: Valeriusstraat 23, bovenhuis.

J. M. C. Parisius, Hoofdonderwijzer, van: Amsterdam, van Woustraat 76IH, naar: Paramaribo P.O.B. 100 f 5.—

Mevrouw C. M. Roelfsema-Wesseling, onderwijzeres, van: Winsum, Groningen, naar: Den Haag, Pensioenlaan 17. f 5.—

Quist, Stadhoudersplein 17. f 5.—

H. H. F. J. Nusselein, Gep. Ass.-Resident, Den Haag, van: Statenlaan 3, naar: Lumeystraat 2.

Mevr. E. Suermond, Den Haag, van Hotel Pamont naar: 2de Schuiftstraat 187.

F. R. Scherius, oud Hoofd-Ingenieur, van Hotel Schlotheim naar: Merano, naar: Hotel Brice, Rue du Mail, châl Joffre 44 te Nice.

A. P. G. Hens, Gewestelijk Secretaris B.B., van: Koningin Wilhelminelaan 1, naar: Ambarawa, p.a. O'Herne Sr.

W. F. R. Essed, Arts te Weltevreden, naar: Pansioenlaan 20.

J. H. Heijl, Landbouwconsulent, naar: Kota-Radij.

Ds. E. Klaassen Dzn., Predikant, naar: Magelang.

W. Mansveld, Hoofdcommies S.S., naar: Tandjoe Karang.

J. A. M. Plasmas, Adsp. Controleur B.B., naar: Silo.

Th. L. G. du Quesne van Bruchem, Houvester, naar: Buitenzorg.

K. W. F. van Langen, Kapt. Inf., van: Weltevreden, naar: Soerabaya, Slametstraat 9.

E. M. Stok, Adm. Ambt. B.B., naar: Seulimem (en O.)

W. F. Dracht, Algem. Ontvanger, naar: Pekalongan.

J. B. Angenent, Hoofdverificateur In- en Uitvoerrecht, naar: Pontianak.

W. J. C. van Dun, Adm. Ambt. B.B., naar: Ampenan.

A. A. Th. Forgens, Mil. Apotheker 1e kl., Malang, van Heutszstr. 16, naar: Achterkampement 4.

P. C. A. Kools, Kapitein Inf., van: Magelang, naar: Kasser.

J. H. Ritman, Hoofd Persafdeeling Suikersyndicaat, van: Soerabaya, naar: Weltevreden, Tanah Oost 55.

W. F. Simon, Stationscommies S.S., naar: Tarik.

Caesar Voute, thans p.a. Semarangse Administratie Maatschappij te Semarang.

Adressen van H.H. Secretarissen der Afdelingen van de Vereeniging „Oost en West”.

Amsterdam: L. D. PETIT, Saxenburgstraat 34h.

Apeldoorn: J. C. BAARS, Tuinstraat 60.

Amersfoort: H. J. DE WIT, Huygenslaan 25.

Arnhem: H. J. M. BAUMANN (wd.), Sonsbeekweg 4.

Breda: L. VISSER, 1e Muntstraat 6, Zandberg.

Deventer: Dr. H. D. TJEENK WILLINK, Buitendijk 22.

's-Gravenhage: J. C. BAUDOIN, Jacob Hopstraat 12.

Groningen: J. FRANKE, Martenshoek.

Haarlem: H. P. DEINUM, Tuinwijklaan 12, Heemstede.

Leiden: Mr. E. RIJKE, Witte Singel 46.

Nijmegen: W. M. HAYE, Slichtenhorststraat 13.

Rotterdam: W. C. SCHALKWIJK, Westersingel 16.

Ulrecht: Mej. J. J. LAGERS, Mengelberglaan 49.

A. GRUDA & Co.

Voorheen Chef-Coupeur „Jagershuis”

Dames- en Heerenkleeding naar maat

Prima Engelsche en Schotsche Stoffen

Scherp concurrerende prijzen

Uwe Indische belangen loopen gevaar

door den niets ontzienden fiscus.
Nadere inlichtingen worden gaarne
verstrekkt door **W. F. K. PIJPER**,
..... Indisch Accountant
Stadhoudersplein 110 - DEN HAAG

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

Garage en Stal „WITTEBRUG”

M. TH. VAN 'T SANT
Badhuisweg 245 Telefoon 50353
Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand
Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

Vereeniging „OOST en WEST”.

HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

BURO VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.

BURO VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggaban”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

LESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

<p>Serie I.</p> <p>Nederlandsch-Indië en de handel.
Indische toestanden gezien door een inlander.
Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
Sarikat-Islam.
De Sultanaatverhouding in Nederlandsch-Indië.
De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java.
Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
De Europeesche vrouw in Indië.
De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
Over de Kolonie Suriname.</p> | <p>Serie II.</p> <p>No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
2. Het Javaansch tooneel.
3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
4. De theecultuur op Java.
5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
6. Een doode taal in Indië.
7. De inlandesche dorpsgemeenschap op Java.
8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
9. De Javaan gelijk hij schijnt en is.
10. Brandende Koloniale Vraagstukken.</p> |
|---|---|

<p>Serie III.</p> <p>No. 5. Nederlanders in Indië.
6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen.
8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië.
9. De Slavernij in Oost-Indië.</p>	N.B. Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage. Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (het Hoofdbestuur).

WASSCHERIJ „REINGOED”
Met speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

Voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen en linnen goederen systeem Jaeger.

BESCHIKBAAR.

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZULEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen

Garantie voor gave overkomst

TE KOOP

2 Beneden- en Bovenhuizen elk groot pl.m. 200 M2., gelegen aan de Joan Maetsuykerstraat te 's-Gravenhage.
Prijs p. stuk f 14.000.—, samen f 27.500.—, f 21.000.— eerste hypoth. voorhanden.
Te bevragen onder letters H. T. aan het Bureau v. d. Bl., Nobelstraat 20, Den Haag.

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

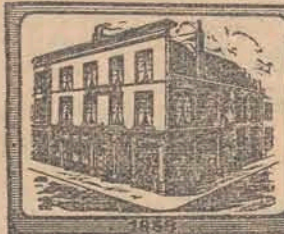
Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoorraden en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

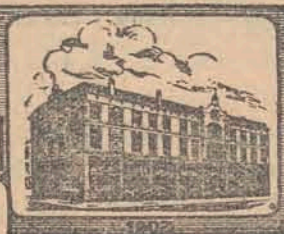
Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

S DE UITGEEFSTER.

Huishoudelijke
en Keuken-Artikelen
Kolen- en Gasfornuizen

FRANS VAN WIJK & ZONEN
24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEPHOON 10773

Baden en Geysers
Gas- en Elec. Ornamenten
Haarden en Kachels

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS

's-GRAVENHAGE - SOERABAYA

Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten
Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren,
Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar
Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947

DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald

BESCHIKBAAR.

UW JONGSTE BEDIENDE

leert het in enkele uren! - Dat wil zeggen de
behandeling van een drukkosten-besparende

KANTOORDRUKMACHINE

En hij maakt daarop het fijnste boekdrukwerk!!
Dit zeggen althans de verkoopers dezer machines.
Zulk een machine is tevens in aanschaffingskosten

ZÉÉR GOEDKOOP

Maar waarom moeten de jonge drukkers-leerlingen
dan zooveel jaren opgeleid worden en examens
passeeren eer zij als volslagen vaklieden worden
erkend? En waarom koopen de eerste-klasse druk-
kerijen persen die duizenden guldens kosten?

GOED WERK maakt immers slechts een
GOED VAKMAN en dan nog alleen met
PRIMA MATERIAAL.

Op nieuwerwetsche persen, door goede vaklieden
bediend, wordt het beste werk gemaakt door

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

A. SCHRÖDER & CO.
GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

Voor de a.s.

FEESTDAGEN

ruim gesorteerd in artikelen voor
CADEAUX

DAMES

SHAWLS
HANDSCHOENEN
CEINTUURS
CORSAGES
ZAKDOEKEN
POCHETS - ODEUR

HEEREN

DASSEN
SHIRTS
WOLLEN VESTEN
HANDSCHOENEN
DASSPELDEN
MANCHETKNOOPEN

KINDER

ZAKDOEKEN
SHAWLS EN MUTSEN
KINDERSPEELGOED
ALS POPPEN
ENZ.

BESCHIKBAAR.

Colbert Costuum naar maat met extra Pantalon à . . . 75.-
Tailor Mades naar maat met extra Rok 75.-

Indien gewenscht wordt de tweede Pantalon of Rok in sportmodel geleverd.
VRAAGT STALENCOLLECTIE.

Wagenstraat 61 - DEN HAAG - Telef. 10954

DE NIEUWE ZAAK
in Kristal, Porselein, Glas en Luxe Gebruiksartikelen
van W. KÖNIG is gevestigd
Valeriusstraat hoek Dunklerstraat
Telefoon 33459.
Verpakking voor Indië onder garantie tegen breuk.
Het „Winkeltje” Prinsestraat 92 blijft bestaan.

TRICOT ONDERGOEDEREN
VAN
JANSSEN & TILANUS, FRIEZEVEEN